

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEHO ZARIADENIA V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA ZA ROK 2021

Identifikačná karta

Všeobecné informácie	
Názov:	ZEMPLÍNSKE KULTÚRNE CENTRUM A HVEZDÁREŇ
Sídlo - adresa:	Gorkého 1, Michalovce
Právna forma:	Štátna príspevková organizácia
Štatutár:	Mgr. Alena Navrátilová
Telefón:	056/64 41 348
Fax:	056/64 21 590
E-mail:	alena.navratilova@zosmi.sk
Web stránka:	www.zkcah.sk
Celkový počet zamestnancov k 31.12.	
fyzický stav	24
prepočítaný stav	23,7
z toho:	
odborní zamestnanci	16
ostatní zamestnanci	8
Počet spravovaných objektov	2

Zemplínske
kultúrne centrum
a hvezdáreň

Obsah

1 Všeobecná charakteristika organizácie	3
2 Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka	4
2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti	5
2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia	7
2.3. Plnenie Koncepcie rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)	9
3 Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti	11
3.1 Plnenie štandardov	12
3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti	14
I Hlavná činnosť	15
1. Kultúrno-výchovná činnosť	15
1.1 Popularizačno – vzdelávacia činnosť	16
1.2 Edičná a publikačná činnosť	17
1.3 Odborno - pozorovateľská činnosť	18
2. Tradičná ľudová kultúra a ZUČ	18
2.1 Neprofesionálne divadlo ,hovorené slovo, literatúra	22
2.2 Foto, výtvarná tvorba	23
2.3 Hudba, spev	25
2.4 Znevýhodnené skupiny obyvateľstva	26
3. Detašované pracovisko – Sobrance	26
4. FS Zemplín a DFS Zemplínik	28
II. Regionálna činnosť	29
1. Metodická činnosť	29
2. Spolupráca s inými kultúrnymi zariadeniami, rôznymi inštitúciami	30
3. Cezhraničná a medzinárodná spolupráca	30
3.3 Vyhodnotenie plnenia odbornej činnosti - on-line aktivity	30
4 Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti	35
4.1 Rozpočtové hospodárenie	35
4.2 Správa majetku	35
4.3 Projektová úspešnosť	37
5 Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov	39
5.1 Vzdelávanie zamestnancov	40
6 Marketing a propagácia	41
7 Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok 2022	42

1 Všeobecná charakteristika organizácie

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v Michalovciach je kultúrno – osvetovým zariadením špecializovaného zamerania s krajskou pôsobnosťou na území Košického samosprávneho kraja a kultúrno – osvetovým zariadením všeobecného zamerania s regionálnou pôsobnosťou na území okresov Michalovce a Sobrance. Svoju činnosť vykonáva podľa zákona č. 189/2015 Z.z. o kultúrno-osvetovej činnosti a zriaďovacej listiny pod číslom 7264/2020/OkaCR/47201. Napomáha rozvoju kultúry v podmienkach miest a obcí v okresoch Michalovce a Sobrance. Metodicky zastrešuje 62 obcí v michalovskom okrese a 47 obcí v sobranskom okrese, vrátane mesta Sobrance . Tu sídli od 1. apríla 2015 aj detašované pracovisko. Vyhľadáva, ochraňuje, uchováva a sprístupňuje kultúrne dedičstvo na úrovni amatérskej umeleckej tvorby, prehlbuje vzťah ku kultúrnej identite národa i národnostných menšín, vychováva umením a k umeniu, rozvíja záujmovo-umeleckú činnosť vo všetkých jej zložkách, tradičnú ľudovú kultúru, vzdeláva a napomáha sociálnej prevencii. Metodickú pomoc poskytuje samosprávam miest a obcí, folklórnym kolektívom a jednotlivcom pri príprave projektov, tvorbe programov, poskytnutia databázy subjektov TLK, dramaturgii festivalov, príprave spomienkových osláv a výročí a pod.

Súčasťou Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne je folklórny súbor Zemplín a jeho detská zložka Zemplínik, ktorých sme zriaďovateľom. Láska k folklóru a úcta k tradíciám spája všetkých : tanečníkov, hudobníkov, spevákov, choreografov a tanečných pedagógov, ktorí tieto umelecké telesá tvorili a tvoria počas celej existencie súboru. Našu kultúru reprezentujú na festivaloch doma i v zahraničí.

Na základe Uznesenia č. 384/2020 z 18 zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 15 mája 2020, bolo schválené vytvorenie príspevkovej organizácie Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň zlúčením príspevkovej organizácie Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach a príspevkovej organizácie Hvezdáreň. Od 1.1.2021 sa Hvezdáreň v Michalovciach stala vysunutým pracoviskom Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne (ZKCaH). Hvezdáreň plní úlohy na úseku populárno – výchovnej, odborno – výskumnej, pozorovateľskej a poradenskej činnosti v oblasti astronómie a príbuzných vied. Vykonáva odborno – poradenskú, metodickú a informačno – dokumentačnú činnosť pre kultúrno - osvetové zariadenia v oblasti astronómie a príbuzných vied.

Okrem vlastnej popularizačno-vzdelávacej činnosti formou prednášok, besied, pozorovaní, pokusov a pod., rozširuje vedomosti školskej mládeže i dospelých priamo na školách, ale aj v iných inštitúciách, alebo v budove hvezdárne. Vo hvezdárni sa vykonávajú pozorovania Slnka, pozorovania večernej oblohy po zotmení a pozorovanie výnimočných úkazov, ako sú napr. zatmenia Slnka a Mesiaca, jasné kométy, prechody Merkúra a Venuše cez disk Slnka, pozorovanie meteorov a iné. Ďalšia činnosť hvezdárne spočíva v realizácii rôznych výstav, vedomostných súťaží, zábavno-náučných podujatí pre deti a mládež, letných astronomických táborov, pozorovacích praktík pre stredoškolákov, seminárov pre učiteľov prírodovedných predmetov a mnohých ďalších typov podujatí.

2 Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka

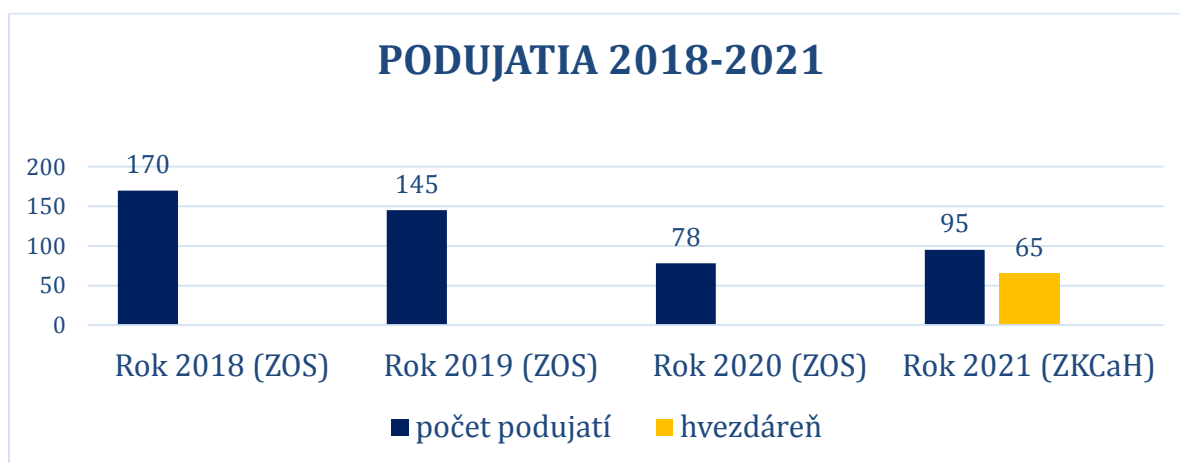
Už druhý rok patrí do života kultúrnych inštitúcií pandémie a ochranné opatrenia, ktoré mali zabrániť jej šíreniu. Opäť je za nami rok striedajúcich sa vln pandémie, zatváranie a otváranie kultúrnych zariadení a obdobie bez reálnych návštevníkov. Situácia sa menila zo dňa na deň. Dôležité bolo prispôbiť sa reálnej situácii a vo vzťahu k našim aktivitám a podujatiam situáciu prehodnotiť a rýchlo reagovať. Väčšina súťaží bola zrealizovaná v online priestore (Hviezdoslavov Kubín- krajské aj okresné kolá v okr. Michalovce a Sobrance, Sárova Bystrica, Ej, Zalužicki poľo..., Zemplínske pero). V klasickej podobe sa podarilo zrealizovať krajskú súťažnú prehliadku speváckych zborov dospelých - Cantiamo Insieme. Po dohode s organizátormi festivalu a Úradom verejného zdravotníctva v Michalovciach boli tohtoročné 61. Zemplínske slávnosti vzhľadom na platné opatrenia skrátené na jeden deň a s obmedzeným, maximálnym počtom 1000 divákov. Po oslovení Asociáciou kultúrnych organizácií a inštitúcií sme sa v októbri podieľali na príprave celoslovenského semináru Bez bariér – pre realizátorov kultúrnych a vzdelávacích aktivít so znevýhodnenými skupinami obyvateľov a kolegov z ostatných osvetových zariadení. Súčasťou semináru bolo aj naše vzorové podujatie Abilympiáda - súťažná prehliadka pracovných schopností a zručností pre znevýhodnených, ako ukážka práce so znevýhodnenými skupinami v našom regióne. Koncom roka sme rozbehli cyklus workshopov so zameraním na výtvarné, kreatívne a tradičné remeselné techniky, ktoré sa u našich účastníkov stretli s veľkým záujmom. V ich realizácii pokračujeme aj v roku 2022 pod názvom Nakrátko a Kreatívne.

Vysunutému pracovisku Hvezdáreň sa podarilo uskutočniť približne štvrtinu podujatí z obvyklého počtu. Aj návštevnosť bola oproti číslam z minulých rokov nižšia. Je to aj preto, že exkurzie a individuálni návštevníci mohli do zariadenia prichádzať v obmedzenom počte. Obdobie počas zatvorenia zariadenia pracovníci využili na estetizáciu interiéru budovy - pribudli závesy s astronomickou tematikou. Do vestibulu budovy nainštalovali modely rakiet, sond, družíc a exoplanét., ktoré ozvláštnili vstupný priestor. Podarilo sa získať štvrtkilový železný meteorit z hromadného pádu meteoritov v r. 1947 v Rusku v oblasti Sichote - Aliň, ktorý sa nachádza vo vitríne na chodbe ako výstavný exponát pre návštevníkov. Počas zatvorenia zariadenia sa tiež zrealizovalo vyčistenie skleného stropu vestibulu. Popri odbornej činnosti sa zamestnanci podieľali na údržbe areálu okolo budovy – kosenie, odstraňovanie buriny, odhadzovanie snehu, hrabanie lístia a pod.

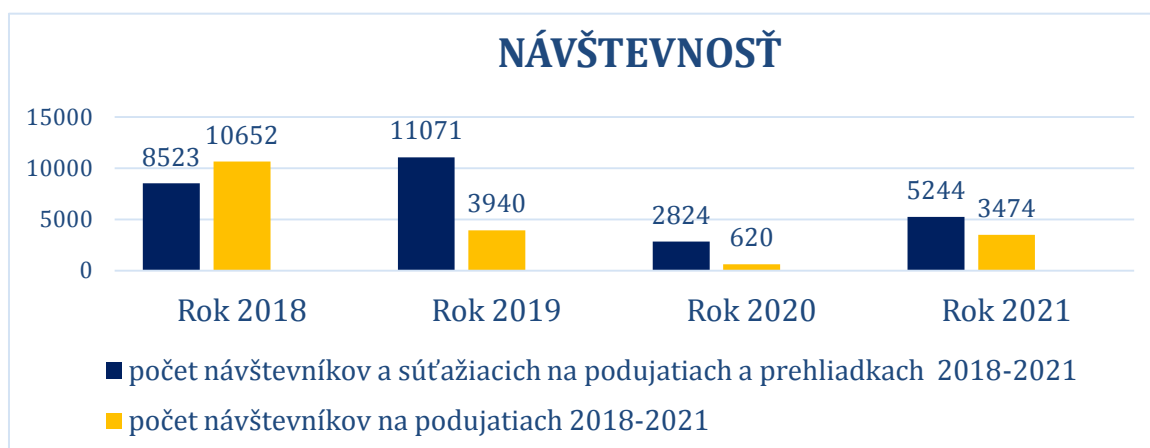
Obmedzený režim sa týkal aj fungovania FS Zemplín a DFS Zemplínik. Väčšinu roka oba kolektívy fungovali v dištančnej forme nácvikov, čo veľmi ovplyvnilo prípravu nielen projektu KORENE, ale aj premiérových programov k 50. výročiu detského folklórneho súboru Zemplínik a 65. výročia folklórneho súboru Zemplín. Uvoľnenie opatrení počas leta umožnilo zopár vystúpení FS Zemplín (spoločné vystúpenie s Lúčnicou, Dubnický folklórny festival, Zemplínske slávnosti, Obecné slávnosti v Moravanoch a Novej Sedlici, Slovenka roka) a odpremiérovanie videoklipu k projektu KORENE. Detský folklórny súbor pripravil

a zrealizoval dva záverečné koncerty koncom júna na Námestí osloboditeľov v Michalovciach. Naše zariadenia boli návštevníkom k dispozícii len polovicu roka, aj to v obmedzenom režime. Tieto skutočnosti sa podpísali pod počet podujatí, návštevnosť aj príjmy organizácie. Konkrétne sme v roku 2021 uskutočnili len 176 podujatí a zúčastnilo sa na nich 5244 osôb.

Tento pandemický rok sme využili na intenzívnejšie vzdelávanie vo všetkých oblastiach, aj keď s menšími počtami účastníkov. Vzdelávanie sa týkalo aj samotných odborných zamestnancov Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne.

Zdroj: KULT 2018 - 2021

Zdroj: KULT 2018 - 2021

2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti

Rok 2021 bol poznačený pandemiou tak ako rok predtým. Každé podujatie, ktoré sa nám podarilo zrealizovať považujeme za úspech. Podujatia bolo náročné nielen organizačne

pripraviť, zosúladiť platné nariadenia s konkrétnym podujatím a obmedzením, ale aj po roku opäť dostať návštevníkov do našich zariadení. Prevládali strach a opatrnosť z nákazy. Často, ale zvíťazila pohodlnosť. Problémom, s ktorým sme sa museli naďalej popasovať, bolo nedostatočné technické zázemie.

- *Cantiamo Insieme* – krajská súťaž speváckych zborov dospelých KSK- v klasickej forme
- *67.Hviezdoslavov Kubín* – krajská súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy 1. - 5. kategória KSK– súťažne v online priestore
- *67.Hviezdoslavov Kubín* – okresná a regionálna súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy okresy Michalovce a Sobrance - súťažne v online priestore
- *Abilympiáda* – 4.ročník nesúťažnej prehliadky pracovných schopností a zručností zdravotne znevýhodnených občanov v klasickej forme
- *Zemplínske pero* – 23. ročník súťaže pre začínajúcich autorov v klasickej aj on-line forme
- *TVORBA* – regionálna súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby- v online forme
- *AMFO* – regionálna súťaž amatérskych fotografov - v online forme
- *ZOSKÁČIK* – 1. – 2. turnus denného letného tábora - Michalovce
- *LAT 2021* - letný pobytový astronomický tábor pre deti – Zemplínska šírava
- *Vesmír očami detí 2021* – regionálna výtvarná súťaž pre deti
- *Čo vieš o hviezdach?* – vedomostná súťaž –regionálne a krajské kolo – v online forme
- *LAP 2021*- letné astronomické praktikum pre študentov a dospelých – pozorovanie meteorov (Perzeid) Roztoky
- *Ebicyklus 2021*– putovanie profesionálnych i amatérskych astronómov na bicykloch po ČR a SR

Silné stránky

- ✓ výhodná poloha zariadenia v centre mesta
- ✓ budova Hvezdárne po rekonštrukcii
- ✓ pretrvávajúce tradície v okrese a regióne
- ✓ široký záber podujatí, práca so všetkými skupinami obyvateľstva
- ✓ tvorivý kolektív
- ✓ zodpovednosť a spoľahlivosť
- ✓ vodičské oprávnenie u väčšiny zamestnancov – služobné auto prehodnotiť na referenčné vozidlo, pozíciu vodiča nahradiť – správca budov

Slabé stránky

- ✓ zlý technický stav budovy, zatekajúca strecha
- ✓ potreba modernizácie priestorov (zastarané vybavenie a mobiliár)

- ✓ prehodnotenie pracovného zaradenia vodič – na správcu budov (preradenie vyplýva zo spravovania dvoch budov a udržiavanie vonkajšieho areálu Hvezdárne) v rôznych častiach mesta
- ✓ nepostačujúce technické zázemie
- ✓ nedostatok financií na činnosť
- ✓ nevyhovujúci technický stav počítačovej siete a softvérového vybavenia, neprepojenosť siete vo vnútri organizácie
- ✓ slabá propagácia a marketing podujatí
- ✓ nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov
- ✓ nerovnomerné pracovné zaťaženie zamestnancov

Zavedené novinky a zmeny

- ✓ využívanie Instagramu a zriadenie YouTube kanála , ako novej formy komunikácie s verejnosťou
- ✓ nové prezentácie a programy Hvezdárne

2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia

Kvalita verejných služieb, orientácia na návštevníka	2020	2021	Zdroj, vysvetlivka
cieľ: zvyšovať kvalitu služieb			
Základné ukazovatele			
Počet jednotlivých foriem podujatí podľa oblastí KOČ spolu	78	160	KULT – 1. Modul, riadok 1., stípeť 1
Počet účastníkov podujatí KOČ	2824	6283	KULT – 1. Modul, riadok 1., stípeť 2
Súťaže, prehliadky - počet	13	13	KULT – 3. Modul, riadok 2, stípeť 1
Počet návštevníkov na súťažiach a prehliadkach vrátane účinkujúcich	620	365	KULT – 3. Modul, riadok 2, stípeť 7+ 9
Festivity- počet	1	3	KULT – 3. Modul, riadok 15, stípeť 1
Počet návštevníkov na festivaloch vrátane účinkujúcich	240	2300	KULT – 3. Modul, riadok 15, stípeť 7+ 9
Celkový počet aktivít	91	173	vypĺňať ako v predchádzajúcich rokoch
Platená návštevnosť spolu – počet platiacich	0	567	vypĺňať ako v predchádzajúcich rokoch
Neplatená návštevnosť spolu – počet neplatiacich	3684	5068	vypĺňať ako v predchádzajúcich rokoch
Finančná oblasť			
2020			
2021			
cieľ: znižovať náklady a zvyšovať mieru samofinancovania			
Náklady spolu			
náklady spojené s KOČ	356110,00	445886	KULT – 5. Modul, r. 19
Náklady na činnosť	17647,00	18934	KULT – 5. Modul, r. 20

mzdové náklady celkom (vrátane odvodov)	258616,00	302109	KULT – 5. Modul, r. 22+r.24+r.25
Prevádzkové náklady	52504,00	44230	KULT - 5. Modul, r. 27
Kapitálové výdavky	0	3975	KULT - 5. Modul, r. 32
Bežné výdavky			Bežné výdavky
výdavky na prevádzku	303292,30	390836	k 31.12., účtovné výkazy
výdavky na činnosť	33866,93	52387	k 31.12. , účtovné výkazy
Príjmy spolu	335013,00	413418	KULT – 5. Modul, r.1,
Transfer od zriaďovateľa			Transfer od zriaďovateľa
na bežné výdavky	282352,59	359584	k 31.12., účtovné výkazy
na kapitálové výdavky	0	3975	k 31.12. , účtovné výkazy
spolu	282352,59	363559	KULT – 5.Modul, r. 4
Ďalšie príjmy			Ďalšie príjmy
z prenájmu	8948,00	9012	KULT – 5.Modul, r. 18
z vlastnej činnosti	21863,00	26756	KULT – 5.Modul, r. 15+16 +17vstupné, vložné, poplatky,
dary a sponzorské	0	0	KULT – 5.Modul, r. 12
spolu	30811,00	35768	
Externé grantové a projektové zdroje			Externé grantové a projektové zdroje
kultúrne poukazy	0	0	získaná suma
transfery z rozpočtu obcí, miest	0	400	KULT – 5.Modul, r. 5
domáce projekty: tuzemské granty spolu	14889,00	10222	KULT – 5.Modul, r. 8
zahraničné projekty: zahraničné granty spolu	0	0	KULT – 5.Modul, r. 10
počet podaných projektov	20	13	projekt: tuzemský aj zahraničný, FPU, MK SR, ÚV SR, zahraničné granty, granty zo súkromných nadácií,
počet schválených projektov	18	8	projekty (transfery) z obcí-mimo kultúrnych poukazov
výška získaných financií z externých grantov a projektov spolu	40730,00	10622	
Vnútročné procesy, inovácie, marketing	2020	2021	
cieľ:	cielená propagácia, zavádzanie inovácií		
počet aktivít realizovaných v spolupráci s inými KZ v KSK	1	0	
počet nových partnerstiev	0	1	AKOI
počet nových kľúčových aktivít			možno popísať nižšie v komentároch alebo v ďalších kapitolách
počet kľúčových mediálnych výstupov	23	38	Odborné časopisy Kozmos , Quark, Denník N, Michalovčan, RTVS, TV Mistral, články v tlači, TV, rozhlase, sociálne médiá
Strategický rozvoj	2020	2021	
cieľ:	systematický a dynamickejší vlastný rozvoj		
definovaná stratégia rozvoja vypracovaná profilová karta rozvoja			áno, nie
vlastný ukazovateľ rozvoja			definovať, iba ak bol nejaký špecificky stanovený
plnenie prioritných cieľov v roku 2021			popis

2.3. Plnenie Koncepce rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)

1. Program: Regionálna kultúrna identita

Zámer: posilnenie pozitívneho vzťahu obyvateľa k regiónu prostredníctvom kvalitnej ponuky kultúrnych služieb založených na regionálnych špecifikách

Plnenie indikátorov:

Iniciovanie a organizovanie samostatných programov za účelom posilnenia pozitívneho vzťahu obyvateľov k regiónu prostredníctvom TLK

Konkrétne aktivity a kultúrne služby:

1.1 Cyklus tvorivých dielní v rámci denného letného tábora ZOSKÁČIK, v ktorom sme predstavili ľudových remeselníkov a tradičné remeslá z nášho regiónu

- plstenie – ovčie rúno a jeho spracovanie suché a mokré plstenie - Emília Rudincová
- šúpolie – výroba šúpolových bábik – Mgr. Martina Sivčová
- hlina – točenie na kruhu a modelovanie z hlíny – Ján Kolesár, Emília Rudincová
- medovníčky – tradičné zdobenie medovníčkov – Emília Soročinová

1.2 Tematicky zamerané videopríspevky k výročnému zvykosloviu – Veľká noc

- veľkonočné zvyky v podaní nositeľa ľudových tradícií Michala Drábika z Pozdišoviec
- zdobenie veľkonočných kraslíc madeirovou technikou vrtania Ján Hlaváč
- zdobenie veľkonočných medovníkov Marianna Mihaľová

1.3 Cyklus tematicky zameraných videopríspevkov k výročnému zvykosloviu – Vianoce

- Koľedovaňe a vinčovaňe, chodzeňe z hvizdou... - folklórne skupiny Bežovčanky, Pajtaški z Lekároviec, Sobrančanky a mužské spevácke skupiny Užan z Lekároviec, Ruskovčaňe, Koňušaňe a Biňatinski chlopci
- Vianočný vinš v podaní DFS Zemplínik a speváckej zložky FS Zemplín

2. Program Kultúrny cestovný ruch

Zámer: zviditeľniť Košický kraj prostredníctvom kultúrneho cestovného ruchu

Plnenie indikátorov:

Naplánované podujatia na podporu kultúrneho cestovného ruchu – Jánske ohne nad Šíravou(multižánrový festival), Podhorodské slávnosti a Zemplínska heligónka, ktoré napĺňajú kritéria tohto zámeru neboli v roku 2021 zo známych dôvodov zrealizované.

3. Program: Kreatívny priemysel

Zámer: generovať ekonomické benefity z kultúry

Plnenie indikátorov:

Spolupráca so Súkromnou základnou umeleckou školou TalentUm v Michalovciach, Občianskym združením Podoby Zemplína a Fleg Production pri aktivitách a podujatiach Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne.

Konkrétne aktivity a kultúrne služby:

- Hudobné vstupy žiakov SZUŠ TalentUm a Fleg Production pri vernisážach výstav konaných v galérii ZKCaH : Výstavy Ján Nus-Línie dreva, Peter Pochylý a Michaela Mitrová – Maľované štetcom a svetlom
- Sprievodný hudobný program k celoslovenskému semináru Bez bariér - Fleg Production

4. Proces optimalizácie správy a prevádzky kultúrnych zariadení

Orientácia na návštevníka a kvalitné kultúrne služby

Opatrenia a aktivity – výber:

- Proklientský prístup pre všetkých, aj pre zahraničných návštevníkov – sprevádzanie a odborný výklad v 5 svetových jazykoch na vysunutom pracovisku Hvezdáreň

5. Obnova kultúrneho dedičstva

Nerelevantné

3 Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti

Nosné/ťažiskové aktivity za rok 2021

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2021/ ZKC	Komentár
Cantiamo insieme- Viva Il canto	krajská súťažná prehliadka speváckych zborov dospelých
67. Hviezdoslavov Kubín	krajská súťažná prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy
Tvorba 2021	regionálna postupová súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby
Zoskáčik	denný letný tábor so zameraním na TLK , ZUČ a prosociálnu výchovu
Sárova Bystrica	krajská súťaž mladých moderátorov do 25.rokov
Abilympiáda	4. ročník súťažnej prehliadky pracovných schopností a zručností zdravotne postihnutých
Zemplínska heligónka	7.ročník nesúťažnej prehliadky heligonkárov s medzinárodnou účasťou
61. Zemplínske slávnosti	nadregionálny dvojďňový festival TLK
Slávnosti zborového spevu	26.ročník regionálnej prehliadky cirkevných speváckych zborov
Zemplínske pero	23. ročník literárnej súťaže pre začínajúcich autorov
Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2021 / Hvezdáreň	Komentár
Podujatia pre deti, mládež a verejnosť v regióne	prednášky, Astroklub
Pozorovania objektov nočnej oblohy a Slnka pre verejnosť	pravidelné pozorovania pre verejnosť
Súťaže	Čo vieš o hviezdach – regionálne a krajské kolo vedomostnej súťaže Vesmír očami detí – regionálne kolo výtvarnej súťaže
Výstavy	„Kozmonautika na dosah“ - výstava modelov kozmických rakiet, družíc, sond v klubovni hvezdárne „Vesmír očami detí“ – najlepšie výtvarné práce z regionálneho kola
Prázdninové podujatia	Letný astronomický tábor –pobytový tábor pre deti Letné astronomické praktikum – zamerané na pozorovanie meteorov - Perzeíd, pre stredoškolákov
Odborno-pozorovateľská činnosť	Pozorovanie a vyhodnocovanie slnečnej fotosféry, pozorovanie meteorov a jeho spracovanie, poradenská činnosť k ďalekohľadom, poskytovanie konzultácií
Publikačná činnosť a propagácia	Články o činnosti a odborné články z astronómie web-stránka, FB- Youtube, reportáže z podujatí a pod. (RTVS, TV MISTRAL)

3.1 Plnenie štandardov

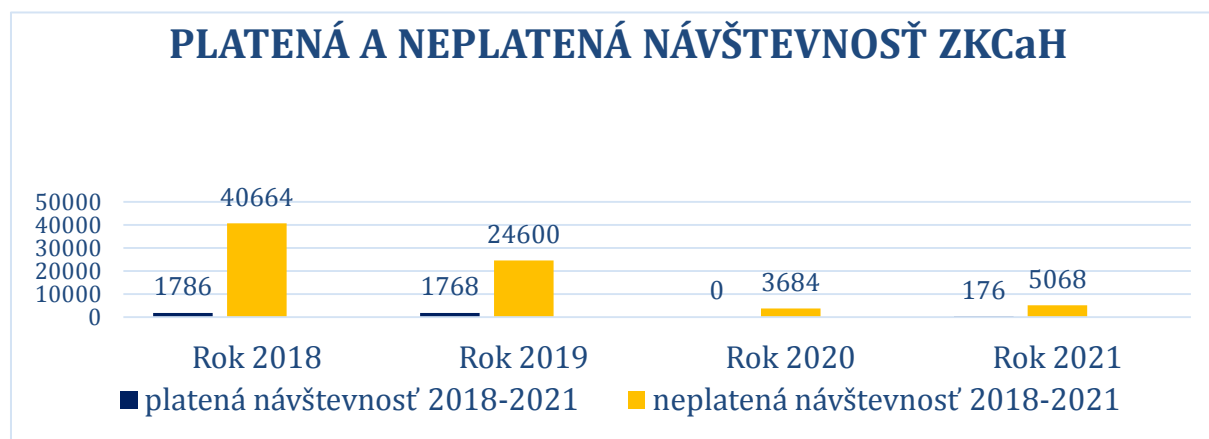
Názov štandardu	Počet / Rok	Poznámka	Plnenie za rok 2021
Počet zrealizovaných festivalov	2	Plnohodnotný festival - tematický festival regionálneho významu s dodržiavaním autenticity prvkov TLK	61. Zemplínske slávnosti –Michalovce Mikroregión Borolo-Varenie slivkového lekváru
Počet zrealizovaných súťaží / prehliadok	11	3 krajské + 8 regionálne	Cantiamo Insieme – krajská súťažná prehliadka SZ dospelých 67. Hviezdoslavov Kubín – krajská súťažná prehliadka I.-V.katégoria Sárova Bystrica – krajská súťaž mladých moderátorov 25 rokov 67. Hviezdoslavov Kubín – okresná súťažná prehliadka I.-V.katégoria- okr. Michalovce 67. Hviezdoslavov Kubín – okresná súťažnáprehliadka I.-III.katégoria okr.Sobrance Zemplínske pero – 23. ročník súťaže pre zač. autorov Ej, Zalužicki poľo...regionálna súťaž v speve ľudov.piesní TVORBA – regionálna súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby AMFO – regionálna súťaž amatérskych fotografov Abilympiáda – regionálna súťaž pracovných schopností a zručností Farebný svet Zemplína – regionálna výtvarná súťaž Krásy prírody očami detí- regionálna výtvarná súťaž
Počet zrealizovaných výstav	15	15 autorské a kolektívne + 3 online	Vianoce s umením J.Kováča Tvorba –regionálna súťaž a výstava neprof.výtvarníkov AMFO-regionálna súťaž amatérskych fotografov Farebný svet Zemplína – reg.súťaž detí Mini galéria a iné-E.Hochman Inšpirované Moussonom-Ladislav .Hreha Línie dreva – Ján Nus Moje vnútorné dieťa –žena- Sylvia Szegenyová Prierez – Juliana Matijová Maľované štetcom –Michaela Mitrová - Peter Pochylý Michaela Černá - Moja duša – Integra o.z. Street Art modern- Miroslav Babinčák Čas Vianoc Cesta k talentu –výstava z plenéru Výstava k 100.ročníci MO Matice slovenskej v Michalovciach Rozprávka s umením – Miroslav Potoma /online/ KOLESAROVINY – Ján Kolesár /online/ Enkaustika – Ján Hlaváč /online/

Počet samostatne (nie ako súčasť inej aktivity napr. festivalu) zrealizovaných aktivít zameraných na zlepšenie zručností a rozvoj vzdelávania		TD 44, letné tábory 2,	Umenie-Tradície-Inšpirácie /TLK, remeslá, hudba, prednes, heligónka, neprofesionálni výtvarníci, fotografiá/ Cesta k talentu / prednes, moderovanie, hudba, výtvarníci, fotografi, TLK a remeslá / Letné školy – Sobrance, Zalužice TD pre ZŠ s MŠ Rakovec n.O.
Počet účastníkov na samostatne (nie ako súčasť inej aktivity napr. festivalu) zrealizovaných aktivitách zameraných na zlepšenie zručností a rozvoj vzdelávania	2 %	Z počtu obyvateľov v spádovej oblasti	
Prezentácia zariadenia a aktivít mimo územia svojej pôsobnosti	Minimálne 2	Nielen v zahraničí, či v iných krajoch, ale aj v partnerských kultúrnych organizáciách KSK	
Počet spoluprác s obcami	Minimálne s 30% obcí	Z počtu obcí v spádovej oblasti	
Počet nových odborných a inovatívnych aktivít	1		
Počet novozavedených inovatívnych foriem propagácie	1		227
Aktualizácia databázy aktérov	1x ročne		1x ročne
Počet výstupov z terénnych výskumov nehmotného kultúrneho dedičstva	1		0
Počet návštevníkov – celkový počet na všetkých aktivitách	Minimálne 20%	Z počtu obyvateľov v spádovej oblasti	5244 návštevníkov zo 133 000 obyvateľov okresov Michalovce a Sobrance

Hvezdáreň a astronomické úseky osvetových zariadení

Názov štandardu	Počet / Rok	Poznámka	Plnenie za rok 2021
Počet vedecko-výskumných výstupov pozorovaní do medzinárodných databáz	2	Platí iba pre špecializované osvetové zariadenie - Hvezdáreň v Michalovciach	2 (Slnko, meteory)
Počet zrealizovaných tematických súťaží / prehliadok	1 + 2 2	1 krajská s postupom na celoslovenskú súťaž + 2 regionálne súťaže zrealizuje špecializované osvetové zariadenie – Hvezdáreň v Michalovciach; po 2 regionálne súťaže zrealizujú astronomické úseky osvetových zariadení;	1 krajská (ČVOH) 2 okresné (ČVOH, VOD)
Počet zrealizovaných výstav s astronomickou tematikou	3	Platí pre všetky zariadenia a úseky s astronomickou činnosťou;	1. Kozmonautika na dosah 2. Vesmír očami detí
Počet popularizačno-vzdelávacích aktivít v oblasti astronómie vo vlastnom zariadení	20 / na 1 odborného pracovníka	Napr. : Tvorivé dielne / Astronomické pozorovania / Prednášky, prezentácie, besedy; Platí pre všetky zariadenia a úseky s astronomickou činnosťou;	47 podujatí 47/4 = 12 na jedného odb. pracovníka*
Prezentácia zariadenia a realizácia popularizačno-vzdelávacích aktivít mimo svojho objektu pôsobenia	20 / na 1 odborného pracovníka	Predovšetkým na školách a v kultúrnych domoch obcí, ale aj v partnerských kultúrnych organizáciách KSK a iných organizáciách v rámci regiónu v štruktúre aktivít ako v predchádzajúcom bode + realizácia programov v mobilnom planetáriu. Platí prioritne pre špecializované osvetové zariadenie – Hvezdáreň	4 podujatia 4/4 = 1 na jedného odborného pracovníka* *(v skutočnosti sme mali len 3,08 odborného pracovníka, dvaja mali spolu 11 mesiacov PN)

Počet spoluprác so školami	Minimálne s 30% škôl	v Michalovciach; Z počtu ZŠ a SŠ v spádovej oblasti	17 škôl, čo je 26,1% z počtu ZŠ a SŠ v spádovej oblasti. V okresoch Michalovce a Sobrance sa nachádza 65 ZŠ a SŠ
Počet nových odborných a inovatívnych aktivít	1		Nový program pre starších žiakov, študentov a dospelých „Cesta svetla“
Počet novozavedených inovatívnych foriem propagácie	1		Video o novinkách v budove hvezdárne na Youtube a na web-stránke
Počet návštevníkov – celkový počet na všetkých aktivitách	Minimálne 5%	Z počtu obyvateľov v spádovej oblasti; Platí iba pre Hvezdáreň v Michalovciach <i>Pozn.: ostatné pracoviská pre astronomickú činnosť vykazujú návštevnosť v rámci celku svojho osvetového zariadenia</i>	Fyzicky 1039 návštevníkov, čo je 0,78% zo 133 000 obyvateľov okresov Michalovce a Sobrance

Zdroj: KULT 2018 - 2021

Obvyklými mediálnymi výstupmi organizácie pri väčších podujatiach sú tlačové správy. Po realizácii podujatia je to fotodokumentácia zverejňovaná na vlastnej webovej stránke, ako aj Facebookovom profile, Instagrame a YouTube. Rovnako sú informácie o podujatiach zasielané do mestskej televízie Mistral a dvojtýždenníka Michalovčan. Tento rok sme na propagáciu našich podujatí začali využívať Instagram a YouTube kanál, ako inovatívnu formu propagácie. Ku každej krajskej a regionálnej súťaži boli spracované bulletiny.

3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň je kultúrnou a vzdelávacou inštitúciou, ktorá má jednoznačné a nezastupiteľné miesto v spoločenskom systéme regiónu. Svojím pôsobením vplýva na zmýšľanie, postoje a konanie ľudí a uspokojovanie ich kultúrnych

potrieb a záujmov. Podieľa sa na ochrane a prezentácii kultúrneho dedičstva na miestnej a regionálnej úrovni v súlade s Konceptiou rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020 - 2025.

I Hlavná činnosť

1. Kultúrno-výchovná činnosť

Pandemická situácia sa podpísala na realizácii vzdelávacích aktivít aj na tomto úseku. Dôraz sme kládli na zvýšenie vedomostí a informovaností z oblasti prevencie nežiadúcich sociálno-patologických javov. Išlo najmä o šikanovanie, kyberšikanovanie, problematiku násilia na deťoch, násilie páchané na ohrozených skupinách obyvateľstva. Nemenej dôležitou bola aj problematika bezpečného používania internetu, mobilov a nových technológií práve v tomto pandemickom období. Dôležité bolo zvoliť vhodné formy a metódy tak, aby dané témy oslovených nielen zaujali, ale aby im aj porozumeli a vedeli ich plnohodnotne využiť vo svojom živote.

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň vo svojej činnosti vychádzalo zo Zákona o osvetovej činnosti, ktorý sa sústreďuje najmä na nehmotné kultúrne dedičstvo, neformálne vzdelávanie, neprofesionálnu umeleckú tvorbu a záujmovo-umeleckú činnosť. Podporujeme a vychádzame z Deklarácie o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou. V rámci sociálnej prevencie a Konceptie boja proti extrémizmu sme 9.septembra 2021 zrealizovali prednášku s besedou k Medzinárodnému dňu obetí holokaustu a rasového násilia na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Michalovciach. Duševnému zdraviu v období pandémie sme sa venovali na prednáške spojenej s besedou pre členov Slovenskej Humanitnej rady v Michalovciach. Tradičný odev a jeho scénické podoby bol názov workshopu určený členom denného centra v Michalovciach časť Močarany. Významným prvkom sociálnej inklúzie bol aj Športový deň znevýhodnených podporený aj mestom Michalovce.

V mesiaci november sme dali do pozornosti stredným školám v regióne informácie k premietaniu dokumentárnych filmov - Jeden svet a získali sme možnosť premietania starších ročníkov festivalu.

Do online prostredia boli zaradené témy výročí významných osobností svetového, ale i regionálneho významu – Gila Fatranová - životný príbeh a jej boj o prežitie, spomienka na Júliusa Knappa, Jozefa Puškáša, Danteho Alighieri a jeho Božskú komédiu, Mons. Františka Jozefa Fugu, W.A.Mozarta a Eleny Lackovej. V rámci regionálnej výchovy boli zaradené do online prostredia aj príspevky Ako dobre poznáte Ruskú Bystrú a jej skvost ? a 13. výročie zápisu drevených sakrálnych stavieb do zoznamu UNESCO.

V rámci neformálneho vzdelávania sme pripravili workshop Tradičný odev a jeho scénické podoby na podporu Dňa slovenského kroja s bohatou prezentáciou regionálnych i nadregionálnych folklórnych skupín.

Počas roka v spolupráci s miestnym klubom Českého spolku v Michalovciach sme pripravili pre členov klubu a laickú verejnosť cyklus prednášok spojených s besedou na tému - Česká literatúra 20. storočia a Česká hudobná moderna. Priblížili sme život a tvorbu Jaroslava Haška, Milana Kunderu, Franza Kafku, Bohumila Hrabala, Vítězslava Nováka a Josefa Suka.

1.1 Popularizačno – vzdelávacia činnosť

Podujatia pre verejnosť

V prednáškovej miestnosti hvezdárne sa v tomto roku konalo kvôli pandémie len 47 podujatí pre školy a verejnosť a to pre takmer 580 účastníkov. Podujatia pozostávali z prednášky doplnenej premietaním počítačových prezentácií a videoklipov a z besedy. V prípade jasného počasia bolo podujatie zakončené pozorovaním Slnka, počas zamračených dní obhliadkou ďalekohľadu v kupole. Takisto si mohli naši návštevníci pozrieť meteorologickú stanicu na terase. Mimo budovy hvezdárne sa uskutočnili iba 4 podujatia pre verejnosť a aj to len pre 36 poslucháčov, na ktorých bol pomocou prenosnej audiovizuálnej techniky pripravený podobný program ako vo hvezdárni.

Pre materské školy sme pripravili 2 podujatia pre 21 najmenších poslucháčov, doplnené rozprávkami s astronomickou tematikou. Každý piatok v období, kedy to pandemická situácia dovoľovala, boli v budove hvezdárne možné pozorovania pre záujemcov po dohode aj v iný deň. Na terase sa návštevníci oboznámili so súhvezdiami, jasnými hviezdami a planétami, ktoré sa dajú pozorovať voľným okom a potom nasledovalo pozorovanie objektov ďalekohľadom v kupole. Počas pozorovania prebiehala diskusia medzi astronómom a návštevníkmi. Spolu sa tento rok uskutočnilo 6 pozorovaní pre 45 pozorovateľov.

V Michalovskom domove seniorov na Ul. Hollého sme pripravili cestopisnú prednášku na tému - Dominikánska republika - perla Karibiku.

V rámci odborných konzultácií sme poskytli rady návštevníkom hvezdárne pri zakúpení astronomických ďalekohľadov a príslušenstva k nim a potom aj pri práci s touto technikou. Zároveň sme boli konzultantmi dvoch ročníkových prác študentov 3. ročníka Gymnázia P. Horova v Michalovciach s názvami: „Život na mesiacoch obrích planét“ a „Od Sputnika po Mars“.

Súťaže a výstavy

V januári sme vyhlásili regionálne kolo výtvarnej súťaže „Vesmír očami detí 2021“. Do súťaže sa so svojimi výtvarnými prácami zapojilo 181 detí z 24 MŠ, ZŠ a ZUŠ z okresov Michalovce a Sobrance. Porota výtvarné práce vyhodnotila a vybrala po 5 prác postupujúcich z jednotlivých kategórií do celoštátneho kola. Vzhľadom na pandemickú situáciu boli

najlepšie práce vystavené len na Facebooku na virtuálnej výstave. V celoštátnom kole súťaže v Hurbanove, získali naši zástupcovia 2 umiestnenia zo 75 ocenených prác z celého Slovenska. Vysunuté pracovisko Hvezdáreň nemohlo pre pandemickú situáciu zrealizovať okresné kolo vedomostnej súťaže *Čo vieš o hviezdach?* pre ZŠ a SŠ v troch vekových kategóriách v prezenčnej forme. Preto ho uskutočnilo on-line. Zúčastnilo sa ho 30 žiakov a študentov ZŠ a SŠ. Víťazi postúpili do krajského kola, kde spolu v 3 kategóriách súťažilo z Košického kraja 34 súťažiacich. V spolupráci so Slovenskou ústrednou hvezdárňou v Hurbanove sme zabezpečili online krajské aj celoštátne kolo tejto súťaže. V krajskom kole sme získali jedno prvé a jedno tretie miesto, v celoštátnom kole sa súťažiacim z nášho kraja podarilo obsadiť jedno druhé a jedno tretie miesto.

Okrem tradičnej výstavy výtvarných prác súťaže *Vesmír očami detí* - sme pripravili jednu ďalšiu výstavu papierových modelov nosných rakiet, kozmických sond a družíc *Kozmonautika na dosah* (október - november). Výstava bola inštalovaná v budove hvezdárne v klubovni a videlo ju 101 návštevníkov.

Letné astronomické tábory a praktiká

Od 4. do 10. 7. sa konal na Zemplínskej šírave v hoteli Energetik Letný astronomický tábor (LAT 2021), ktorého sa zúčastnilo 16 detí a 2 pracovníci hvezdárne. V programe tábora boli dopoludňajšie prednášky z astronómie a kozmonautiky, popoludnia boli vyplnené výletmi do okolia, kúpaniu v bazéne, športovými súťažami. Večery boli venované pozorovaniu nočnej oblohy prenosnými ďalekohľadmi. Súčasťou tábora boli aj výlety do Trebišova a do Humenného, konkrétne do múzeí v týchto mestách.

1.2 Edičná a publikačná činnosť

Propagácia činnosti hvezdárne bola pravidelne zabezpečovaná prostredníctvom internetovej stránky <http://www.hvezdaren-mi.sk>, Facebooku www.facebook.com/hvezdarenmichalovce a na kanáli YouTube. K novinkám v zabezpečení propagácie našej činnosti slúžil aj elektronický newsletter MsÚ Michalovce. Pozvánkami na podujatia sme prispievali do Novín Zemplína a do dvojtýždenníka Michalovčan.

Propagácia práce hvezdárne medzi verejnosťou bola zabezpečená prostredníctvom mestskej TV MISTRAL (3 reportáže), RTVS, ktorá priniesla medailón Dr. Z. Komárka a Denník N publikoval reportáž z návštevy hvezdárne a z večerného pozorovania.

V populárno-vedeckom časopise o vede a technike QUARK bolo publikovaných 14 našich článkov o novinkách v astronómii. Na stránke www.quark.sk boli publikované aj niektoré naše popularizačné astronomické články, ktoré vyšli v papierovej verzii časopisu QUARK. V astronomickom vedecko-populárnom časopise KOZMOS sme uverejnili dva články o činnosti hvezdárne.

1.3 Odborno - pozorovateľská činnosť

Na Letnom astronomickom praktiku v Roztokoch 9. – 15. 8. 2021 odborní pracovníci hviezdárne s členmi astronomického krúžku pre stredoškolákov pozorovali meteorický roj Perzeidy. Počasie na pozorovanie sa vydarilo a získali sme 874 záznamov o preletoch meteorov. Výsledky boli ihneď spracované a odoslané do celosvetového centra IMO (International Meteor Organization) a vystavené na ich webovej stránke www.imo.net. Praktikum sa konalo v spolupráci s Hvezdárňou a planetáriom v Prešove a domácou Hvezdárňou v Roztokoch.

Počas roka 2021 bolo získaných 135 pozorovaní slnečnej fotosféry. Tieto boli vyhodnotené a zaslané do časopisu SONNE v Nemecku, do Hvezdárne Františka Pešty v Sezimovom Ústí v ČR a Hvezdárni a planetáriu v Prešove. Ďalej sme zapojení do on-line pozorovaní Slnka, ktoré organizuje Hvezdárň a planetárium v Prešove na stránke: <http://raf.astropresov.sk/>. Zo Slovenska je do tohto programu zapojených 10 inštitúcií.

2. Tradičná ľudová kultúra a ZUČ

Súťaže, festivaly a tábory

V roku 2021 sme na tomto úseku plánovali pripraviť a zrealizovať tieto okresné a regionálne súťaže a prehliadky : Vidiečanova Habovka/Zahraj, že mi zahraj - regionálna súťaž hudobného folklóru detí, Zemplínska heligónka – 7. ročník nesúťažnej prehliadky s medzinárodnou účasťou, Ej, Zalužicki poľo – 16. ročník regionálnej súťaže detí v speve ľudových piesní a 5. ročník festivalu –Vianoce s heligónkou. Ťažiskovým podujatím mali byť 61. Zemplínske slávnosti. Okolnosti od začiatku roka nás nútili prehodnocovať podujatia vzhľadom k aktuálnej situácii a časť presunúť do online priestoru.

Ej, Zalužicki poľo....

Je regionálna súťaž detí v speve ľudových piesní. Do súťaže sa zapájajú žiaci základných škôl z okresov Michalovce a Sobrance už 16 rokov. Súťaží sa s dvomi ľudovými piesňami, v kategórii : sólo spev, duo spev a v dvoch vekových kategóriách : žiaci 1. - 4. ročníkov a žiaci 5. - 9. ročníkov, alebo príslušný ročník osemročných gymnázií. Interpretujú folklórny materiál z rodnej obce resp. mesta, kde žiaci žijú . Porota prihliada na objavnosť a originalitu výberu piesní. Do tohto ročníka sa zapojilo 21 detí z 8 základných škôl z regiónu. Vzhľadom na situáciu prebehla súťaž formou videonahrávok, ktoré porota vyhodnotila v priestoroch ZKCaH.

61. Zemplínske slávnosti

Situácia v súvislosti s pandemiou COVID 19 poznačila prípravu aj realizáciu tohtoročných 61. Zemplínskych slávností v Michalovciach. Viacmesačná izolácia kolektívov a jednotlivcov, absencia nácvikov folklórnych súborov a skupín, platné pandemické opatrenia prinútili organizátorov prehodnotiť pôvodný program aj jeho rozsah a pripraviť tento ročník v oklieštenej podobe. Slávnosti boli zredukované do jedného dňa a jedného samostatného programu. Do programu boli oslovené len domáce folklórne kolektívy a jednotlivci. Upustilo sa od účinkujúcich mimo regiónu a zahraničných hostí. Absencia nácvikov, prevažne vyšší vek členov folklórnych skupín, u niektorých pretrvávajúce zdravotné problémy sa podpísali pod nezáujem folklórnych skupín účinkovať na tomto 61. ročníku. Preto bol program postavený na účinkovaní FS Zemplín a FS Jurošík z Michaloviec. Tanečné, spevácke aj hudobné zložky oboch kolektívov sa predstavili v hodinových samostatných programoch. Spestrením bolo účinkovanie zoskupenia Dvojo z Mihaľovec s programom z nového dvoj CD-nosiča " Kec mi sebe dvojo vedno zašpivame..." V súlade s platnými nariadeniami sa upustilo aj od sprievodných podujatí -chýbala škola tanca - tancovanie karičky, tvorivé dielne pre deti i tradičná gastronómia. Aj napriek týmto skutočnostiam príjemné letné počasie umocnilo pre maximálny povolený počet 1000 divákov, príjemný umelecký zážitok.

ZOSKÁČIK

Aj rok 2021 poznačila pandémia koronavírusu, platili obmedzenia a školy fungovali v obmedzenom režime. Aj to prispelo k tomu, že po uvoľnení opatrení bol o denný letný tábor veľký záujem. Z tohto dôvodu sme zorganizovali dva turnusy Zoskáčika.

Názov denného tábora ZOSKÁČIK bol odvodený od nášho pôvodného názvu /ZOS/. Aj napriek zmene zostalo pomenovanie tábora rovnaké, vzhľadom na deväť ročnú tradíciu. Už od prvého ročníka je o túto letnú aktivitu v našom zariadení veľký záujem. Nás, ako organizátorov to teší, ale zároveň zaväzuje k príprave atraktívneho, každý rok iného a hodnotného programu. Pri tvorbe aktivít sme vychádzali zo zamerania nášho zariadenia. Striedali sme neformálne vzdelávacie aktivity s tvorivými dielňami v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a neprofesionálneho umenia. Program každého z turnusov bol iný. Pohoda, zážitky, zábava, smiech – to bolo heslo aj deviateho ročníka a obidvoch turnusov Zoskáčika.

V rámci remeselných tvorivých dielní sme sa venovali, háčkovaniu, zdobeniu medovníkov, pracovali sme s hlinou a šúpolím, maľovali sme na sklo, textil a papier. Vyskúšali sme si aj mokré plstenie. Pre úspech z minulého roka sme pripravili pre deti maľovanie v prírode na malom výtvarnom plenéri na Zemplínskej šírave. V rámci neformálneho vzdelávania a prosociálnej výchovy sme sa venovali problematike násilia na deťoch v rámci Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím. Absolvovali sme vzdelávacie aktivity a zručnosti na dopravnom ihrisku v Sobranciach, spoznávali sme náš región a plavili sme sa loďou po Zemplínskej šírave. Cez TĽK, umenie a prosociálnu výchovu sme deťom ponúkli zmysluplné trávenie voľného času a vytváranie podnetného prostredia.

Remeslá a tvorivé dielne

Vzdelávanie na úseku tradičnej ľudovej kultúry a remesiel sme realizovali prostredníctvom dvoch projektov podporených Fondom na podporu umenia. V prvom projekte Umenie - Tradície - Inšpirácie sme sa venovali Remeslám inak .Tvorivé dielne boli pôvodne zamerané na výrobu ozdôb a dekorácií so zameraním na výročné zvykoslovie /Vianoce, Veľká noc/. Vzhľadom na pandemickú situáciu a opatrenia súvisiace s organizovaním kultúrnych podujatí sme tvorivé dielne zrealizovali samostatne pre študentov gymnázia a samostatne pre členov denného stacionára . Aj jednotlivé aktivity boli zredukované. Venovali sme sa suchému a mokrému plsteniu, práci s hlinou, so šúpolím a zdobili sme medovníčky. Tvorivé dielne prispeli k rozvoju zručnosti a kreativity tak detí, ako aj dospelých. V dňoch 18.-19.6.2021 sme pripravili školu tanca pre folklóristov. Hlavným zámerom bolo skvalitniť tvorbu folklórnych skupín ďalším vzdelávaním ,ovládaním tancov z nášho regiónu a pracou s archívnymi materiálmi. Aj tieto tvorivé dielne boli pripravené v súlade s platnými opatreniami. Viac ako ročný výpadok pravidelných skúšok poznačil aj fungovania folklórnych skupín . Skupiny začínajú od začiatku- oprášenie repertoáru, získavanie fyzickej kondície a zhrávka skupiny ako takej. Aj z tohto dôvodu sa program tvorivých dielní od pôvodného zámeru líšil. Viac ako ročný výpadok z pravidelných skúšok poznačil fungovanie skupín. Obidve skupiny, ktoré momentálne opäť pracujú Zemplínski aj Michalovskí heligonkári začínajú od začiatku : od oprášenia repertoáru, pravidelných nácvikov a zhrávky skupiny ako takej. Časť tvorivých dielní bola zameraná na dramaturgickú výstavbu programu a výber vhodného repertoáru, ale aj propagácii aktivít na web stránkach a sociálnych sieťach. Druhým projektom zameraným na vzdelávanie v oblasti TLK a získavanie zručností bol projekt CESTA K TALENTU. Časť tvorivých dielní bola určená deťom v dennom tábore ZOSKÁČIK – Počas tvorivých dielní mali deti k dispozícii remeselné stanovišťa a zaučali sa do tajov háčkovania, tkania a plstenia . Venovali sa práci s hlinou, maľovaniu na textil, zdobeniu medovníčkov aj rôznych predmetov servítkou technikou. Vyskúšali si aj prácu s drevom, s kožou, šúpolím a s papierom. Ďalšie tvorivé dielne realizované v mesiacoch október - november boli určené pre dospelých. Zamerané boli na osvojenie si rôznych techník tradičných remesiel plstenie, práca s hlinou a s kožou. Ďalšie tvorivé dielne boli zamerané na dramaturgiu a prípravu programu u dedinských folklórnych skupín, výber vhodných prameňov a práca s archívnymi materiálmi.Časť bola venovaná tradičnému ľudovému odevu - úprava zovňajšku, starostlivosti o kroj a krojové súčiastky.

ZUČ a tvorivé dielne

Dôležitou súčasťou pri rozvoji kreativity a talentu všetkých aktérov v oblasti miestnej a regionálnej kultúry je ich systematické vzdelávanie. Okrem súťaží je ďalšou formou rozvoja pravidelné cyklické vzdelávanie, stretnutia a konzultácie s lektormi, metodická príprava pred súťažami. Tvorivé dielne boli zamerané podľa jednotlivých žánrov záujmovo-umeleckej

činnosti. Podporené boli z dvoch projektov. V prvom polroku z projektu **Umenie-Tradície-Inšpirácie** a v druhom polroku z projektu **Cesta k talentu**.

Tvorivé dielne pre režisérov a dramaturgov detských divadiel sa tento rok z dôvodu aktuálnej pandemickej situácie nezrealizovali. Ďalšie dielne boli určené pre ochotnícke Divadlo pri fontáne. Pod vedením Mgr. Alžbety Verešpejovej PhD. sa venovali základným hereckým cvičeniam a etudám. Časť dielní bola venovaná elementárnej hlasovej príprave a javiskovým pohybom. Dlhodobý výpadok počas pandémie poznačil fungovanie aj tohto kolektívu. Hercom chýba istota a suverenita na javisku, bolo nutné vrátiť sa k základom hereckej prípravy a aj týmto spôsobom podporiť amatérsku divadelnú tvorbu.

Tvorivé dielne pre recitátorov a rétorov sa konali v mesiaci september a boli zamerané na umelecké slovo. Pracovali s jazykom, textom a príbehom. Dôraz bol kladený na základnú jazykovú a rečovú kultúru. Vzhľadom na vtedy platnú pandemickú situáciu boli tvorivé dielne venované len recitátorom z jednej školy, resp. kolektívu v menšom počte, ako sme plánovali. Na úseku hudby bola *tvorivá dieľňa určená dirigentom speváckych zborov*. Uskutočnila sa v júni v priestoroch ZKCaH. V jednotlivých blokoch sa lektorky: Mgr. Katarína Smoterová a Mgr. Tatiana Švajková PhD. venovali sa nasledujúcim témam: práca so speváckym zborom, technika dirigovania, hlasová a intonačná príprava, štúdium partitúry, metodika nácviku zborovej skladby, dramaturgia a repertoár zboru .

Tvorivé dielne SLOVO -pre recitátorov a moderátorov . V dňoch 13. - 25.9. 2021 sa konali v priestoroch ZKCaH tvorivé dielne pre recitátorov. Ich lektorkami boli Mgr. Irena Vargová, Mgr. Erika Kuriľáková, Mgr. Jela Timková a zamerali sa na interaktívny a intenzívny tréning recitátorov postupujúcich do krajského kola Hviezdoslavovho Kubína. Dôraz bol kladený na základnú jazykovú a rečovú kultúru. Na konkrétnych ukážkach pracovali na zdokonaľovaní prednesu a celkového umeleckého dojmu postupujúceho recitátora.

Tvorivé dielne venované mladým moderátorom boli zamerané na tréning a zdokonaľovanie sa v jednotlivých súťažných disciplínach : príprava a prezentovanie spravodajského textu, rozhovor, reklamný text, príprava vlastnej relácie a reportáže. Lektorkou týchto tvorivých dielní bola Mgr. Zuzana Rakárová.

Tvorivá dieľňa na úseku hudby bola pokračovaním tvorivých dielní z júna. Rozdelená bola do dvoch blokov: práca so speváckym zborom, technika dirigovania, hlasová a intonačná príprava a v druhom bloku: štúdium partitúry, metodika nácviku zborovej skladby dramaturgia a repertoár zboru. Lektorkami tvorivých dielní boli opäť Mgr. Katarína Smoterová a Mgr. Tatiana Švajková PhD.

V ďalšom vzdelávaní sme sa venovali aj *neprofesionálnym výtvarníkom a fotografom*. Tvorivé dielne z cyklu Umenie – Tradície -Inšpirácie v Art Soirée... boli zamerané na výtvarnú tvorbu pre neprofesionálnych výtvarníkov z radov mládeže a dospelých. V dňoch 11.- 13. 6. 2021 sa účastníci tvorivých dielní aktívne zaoberali klasickými maliarskymi technikami od kresby po maľbu. Odborná pomoc lektorov nasmerovala výtvarnú tvorbu účastníkov k osvojeniu si základov kompozície obrazu a anatómie vo figurálnej tvorbe. Tvorivé dielne prebiehali v

interiéroch ZKCaH a v blízkom okolí. Ďalšie tvorivé dielne pre fotografov a nadšencov fotografického umenia sa s odbornou pomocou lektorov naučili spracovať fotografiu, cez postupné hľadania vlastného štýlu, autorského sebvýjadrenia, cez programové úpravy až po konečný výstup. Výsledky tvorivých dielní predstavili na spoločnej výstave v závere roka.

V projekte Cesta k talentu sa na jeseň v areáli kaštieľa v Sennom uskutočnili 3-dňové tvorivé dielne pre *neprofesionálnych výtvarníkov a fotografov* z regiónu. Na tvorivých dielnach sa venovali problematike prepojenia dvoch vizuálnych - výtvarného a fotografického, hľadanie možností spoločného tvorenia a experimentovania pri vizuálnom umení, porovnávanie zvolených postupov a vzájomná konfrontácia autorov. Výstupom týchto dielní bola spoločná výstava v salóniku ZKCaH v závere roka . Lektormi dielní boli: Brigita Máchová, Ján Kolesár, Mgr.art. Peter Králik, Ing. Drahomíra Hlohinová, Ing. Igor Šimko a Miroslava Pančišinová.

2.1 Neprofesionálne divadlo ,hovorené slovo, literatúra

Zemplínska scénická jar

Dlhodobý výpadok počas pandémie , chýbajúce nácviky , pozastavená kolektívna výučba na základných umeleckých školách aj krúžková činnosť na dva roky poznačila fungovanie všetkých divadelných kolektívov nielen v regióne . Z tohto dôvodu sa od realizácie regionálneho kola súťaže Zemplínska scénická jar ustúpilo.

67. Hviezdoslavov Kubín

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v Michalovciach je organizátorom okresného a regionálneho kola tejto súťaže v okresoch Michalovce a Sobrance a z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave organizátorom krajskej súťažnej prehliadky. Nariadenia vlády a Úradu verejného zdravotníctva SR súvisiace s pandemiou COVID 19 na Slovensku priniesli od začiatku roka pre organizátorov HK novú skúsenosť a prinútili preorganizovať a prepracovať celý systém súťaženia. Posunuli sa všetky termíny jednotlivých kôl súťaží aj celoslovenského kola. Okresné a regionálne kolá Hviezdoslavovho Kubína sa zrealizovali v júni v online priestore, termín krajského kola bol presunutý na september a celoslovenského kola sa presunul na posledný októbrový týždeň. Do krajského kola sa zapojili súťažiaci z okresov Košice, Spišská Nová Ves a Michalovce. Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň ako organizátor spracoval nahrávku, ktorá bola postúpená porote. Porota hodnotila súťažné prednesy z nahrávok, v našich priestoroch, počas niekoľkých dní . Krajské kolo Hviezdoslavovho Kubína sa uskutočnilo v dňoch od 24. do 30.9.2021 v Michalovciach. Do súťaže sa zapojilo 87 recitátorov v 1. až 5. kategórii v poézii a v próze. Divadlá poézie ani detské recitačné kolektívy sa do tohto ročníka krajského kola súťaže , vzhľadom na nepriaznivú situáciu nezapojili.

Sárova Bystrica

Pod prípravami krajskej súťaže mladých moderátorov do 25 rokov - Sárova Bystrica, ktorej sme organizátormi sa podpísala epidemiologická situácia a platné nariadenia RÚVZ . Súťaž sa podobne, ako v minulom roku konala v online priestore. Nahrávanie súťažných disciplín študentov, ktorí sa do súťaže zapojili prebiehalo v našom zariadení, v súlade s platnými hygienickými a epidemiologickými predpismi pre toto obdobie. Pre dodržanie objektivity súťaže a po dohode s vyhlasovateľom / Stredoslovenským osvetovým strediskom v Banskej Bystrici / nahrávku mohli vyhotoviť iba realizátori krajských kôl. Vyhodnotenie celoslovenského kola a rozborové semináre prebiehali 25.11.2021 v Banskej Bystrici, rovnako v online priestore. Súťaž prebehla v netradičnej forme ktorú doniesla táto doba a ktorá bude možno v budúcnosti samozrejmosťou.

Zemplínske pero

Jednou z mála súťaží, ktorú sme mohli tento rok zrealizovať bola súťaž pre začínajúcich autorov Zemplínske pero, aj keď v digitálnom priestore . Súťažilo sa v štyroch vekových kategóriách. Zapojiť sa mohli autori 5 poetickými resp. 2 prozaickými útvarmi v rozsahu 5 strán formátu A 4, v slovenskom jazyku. Súťaž bola tematicky voľná, neanonymná . Súťažilo sa osobitne v poézii a próze / rozprávky, poviedky, reportáže, glosy, fejtóny/. Súťaž bola vyhlásená v októbri, november bol určený na spracovanie príspevkov a hodnotenie poroty, december na vyhlásenie výsledkov. Dvadsiaty tretí ročník súťaže bol, čo do počtu zaslaných prác, aj počtu súťažiacich priemerný. Čo nás teší je, že sme napriek nepriaznivej situácii súťaž nemuseli prerušiť. Do celkovej štatistiky súťaže pribudlo - 51 autorov a 110 súťažných prác, počas celého trvania súťaže to bolo 1195 súťažiacich a 2382 príspevkov. Aj práca poroty bola iná ako po iné roky. Po individuálnom hodnotení súťažných príspevkov sa porota stretla v priestoroch Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne a s predsedníčkou poroty hodnotila práce online. Výsledky, priebeh súťaže a odporúčania poroty , keďže chýbal klasický rozborový seminár na aký sme boli zvyknutí po minulé roky, boli zdokumentované do krátkeho videa a zverejnené na webovej stránke a sociálnych sieťach nášho zariadenia.

2.2 Foto, výtvarná tvorba

Začiatok roku 2021 sa niesol plánovaním postupových súťaží, autorských i skupinových výstav, tvorivých edukačných podujatí a aktivít. Nie všetky výstavy, ktoré sme pripravili, boli vzhľadom na nepriaznivú situáciu pre verejnosť sprístupnené. Jednou z prvých, ktorá bola nainštalovaná v salóniku Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne bola výstava venovaná storočnici miestneho odboru Matice slovenskej v Michalovciach pripravená

v spolupráci s Domom Matice slovenskej v Michalovciach. Prvá vo virtuálnom priestore bola výstava insitnej autorskej tvorby Miroslava Potomu – Rozprávka s umením.

Ťažiskovými podujatiami na tomto úseku v rámci postupových súťaží boli : Tvorba 2021/Výtvarné spektrum a AMFO. V krajskom kole Výtvarného spektra - v Košickej palete získal 1. miesto Miroslav Babinčák a čestné uznanie Marián Puchlák.

Postupovú regionálnu súťažnú výstavu pre amatérskych fotografov AMFO 2021 sme pripravili a zrealizovali s obmedzeniami, no prístupnú verejnosti. V spolupráci s Centrom kultúry Košického kraja sme pripravili konzultácie pre našich fotografov v online priestore, ktorých lektorom bol Ing. Igor Šimko. V krajskom kole tejto súťaže v Spišskej Novej Vsi boli medzi ocenenými títo fotografi: Čestné uznanie Marián Kvak, 2.miesto a Čestné uznanie Mária Kostovčíková, 2.miesto Alexandra Šantová a Čestné uznanie Jozef Zavadský a Martina Králiková . V celoštátnom kole tejto súťaže získala Alexandra Šantová Čestné uznanie za farebnú fotografiu.

Do druhého ročníka výtvarnej súťaže Farebný svet Zemplína sa zapojilo 18 základných škôl so 140 prácami z celého regiónu. Cieľom súťaže je rozvíjať tvorivé schopnosti detí a podnecovať ich záujem o spoznávanie vlastného regiónu, jeho krás a zaujímavostí.

Počas roka sme pripravili 15 autorských, kolektívnych a súťažných výstav: Ladislava Hreha – Inšpirované Moussonom, zaujímavú výstavu pieskovaných drevených plastík vranovského výtvarníka Jána Nusa – Línie dreva, výstavu Moje vnútorné dieťa o vnútorných pocitoch ženy -Sylvie Szegenyovej, výstavu talentovanej výtvarníčky, študujúcej maľbu Juliány Matiovej – Prierez, výstavu malieb aktívneho Miroslava Babinčáka – Street art, no i spoločnú výstavu dvoch začínajúcich tvorcov Michaely Mitrovej výtvarné práce a Petra Pochylého fotografia – Maľované štetcom a svetlom.

Pre výtvarníkov a fotografov sme zrealizovali 4 tvorivé dielne. V rámci projektu - Umenie, tradície, inšpirácie - Art soiree a Fotografia v malíčku. V ďalšom projekte Cesta k talentu to boli tvorivé dielne zamerané na vizuálne umenie. Konali sa v obci Senné v areáli Senianskeho kaštieľa a Chráneného vtáčieho územia Senné rybníky. Výstupom tohto projektu bola výstava výtvarných prác a fotografií účastníkov týchto dielní v priestoroch galérie ZKCaH v závere roka. Obidva projekty boli podporené z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia. Počas obdobia zatvorenia galérie pre verejnosť sme pripravili niekoľko zaujímavých virtuálnych výstav : Kolesaroviny - Jána Kolesára, Enkaustika - maľovanie horúcim voskom Jána Hlaváča a fotografie Michalovce v pohybe Martiny Králikovej.

V rámci tradičnej ľudovej kultúry sme pripravili dva veľkonočné workshopy : príprava a zdobenie veľkonočných kraslíc maľovaných voskom a zdobenie madeirovou technikou vrtania a zdobenie veľkonočných medovníčkov. Oba workshopy sme realizovali v online priestore. Záver roka v našej galérii patrilo Vianociam. Pripravili sme vianočnú výstavu do ktorej prispeli naši výtvarníci a remeselníci zimnými motívmi, ikonami, betlehemami , paličkovanou čipkou, medovníčkami i TIFFANY plastikami anjelov. Súčasťou výstavy bol stromček ozdobený vianočnými ozdobami z tohtoročnej výzvy „ MOJA VIANOČNÁ OZDOBA “. Do výzvy sa zapojili zariadenia, s ktorými aktívne spolupracujeme na rôznych projektoch v priebehu celého roka: INTEGRA o.z. Michalovce, Domov sociálnych služieb ONDAVA –

Rakovec nad Ondavou, Centrum sociálnych služieb ZÁTIŠIE Snina, Michalovský domov seniorov na Ul. J. Hollého v Michalovciach, Detský domov na Ul. F. Kubača v Michalovciach a Únia sluchovo postihnutých v Michalovciach.

2.3 Hudba, spev

Cantiamo Insieme

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v Michalovciach bolo z poverenia Národného osvetového centra a Košického samosprávneho kraja organizátorom krajskej súťažnej prehliadky speváckych zborov dospelých Viva il canto - Cantiamo Insieme 2021. Krajská súťažná prehliadka sa konala v priestoroch galérie Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdáreň v Michalovciach 04.09.2021. Súťaž má dvojročnú periodicitu. Mohli sa na nej zúčastniť veľké spevácke zbory (miešané, mužské alebo ženské), komorné spevácke zbory alebo vokálne zoskupenia. Súťaž prostredníctvom svojej vzdelávacej časti (rozborové a hodnotiace semináre) napomáha zvyšovať umeleckú úroveň speváckych zborov na Slovensku. Podujatie vytvára možnosť skvalitniť kultúrnu ponuku pre poslucháčov vážnej hudby v jednotlivých miestach konania regionálnych a krajských stupňov ako aj celoštátneho stupňa súťaže.

Na tomto ročníku súťaže sa predstavili dva spevácke zbory a to Zbor sv. Michala a Zbor sv. Romana Sladkopevca z Prešova. Odborná porota posudzovala zbory samostatne a po preukázaní interpretačnej kvality odporučila do celoštátneho kola tejto súťaže zbor sv. Michala z Michaloviec. Celoštátnu súťažnú prehliadku organizovalo Spišské kultúrne centrum a knižnica v Spišskej Novej Vsi a to 15.-16.októbra 2021. Krajská súťažná prehliadka bola podporená z finančných zdrojov Fondu podporu umenia.

Koncert francúzskeho a českého šansónu

Šansónový večer už spríjemnil chvíle mnohým divákom na domácej scéne v Michalovciach, ale aj v iných slovenských mestách a ani po toľkých rokoch nestratil nič na svojej príťažlivosti. Bol to spomienkový večer venovaný najväčšej svetovej šansonierke Edith Piaf. Naďalej sa teší priazni divákov a prispieva k rozmanitosti a pestrosti hudobnej kultúry v našom meste. Presvedčili sme sa o tom 12 septembra 2021 v preplnenej galérii Zemplínskeho kultúrneho centra. Protagonistkami šansónového večera boli speváčky Gabriela Kozmová a Monika Biačková, na klavíri ich sprevádzala Slávka Gerberyová a pod sprievodné a umelecké slovo sa podpísala Elena Kuncová.

2.4 Znevýhodnené skupiny obyvateľstva

ABILYMPIÁDA / Bez bariér – celoslovenský seminár

Kultúrne a osvetové zariadenia prinášajú širokú ponuku aktivít a podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov, ktoré im umožňujú objaviť a realizovať svoje tvorivé schopnosti. Abilympiáda je súťažná prehliadka pracovných schopností a zručností zdravotne znevýhodnených. Súťažné disciplíny však nie sú o športe, ale o pracovných schopnostiach a zručnostiach zdravotne znevýhodnených. Ide o tvorivé prepojenie tradičných remeselných techník a inovatívnych nápadov a zručností. Špecifikom Abilympiády v Michalovciach je, že je určená nie len pre znevýhodnených obyvateľov, ale aj pre seniorov, ktorí tiež patria ku ohrozenej skupine. V jednotlivých disciplínach sa stretávajú ľudia s rôznym postihom. Filozofiou abilympiád je ukázať, že aj ťažko postihnutí môžu konkurovať zdravým. Okrem tradičných disciplín ako sú: háčkovanie, paličkovaná čipka, vyšívanie, makramé, maľovanie na sklo, textil, hodváb, zdobenie medovníčkov, zdobenie predmetov servítkovou technikou, zdobenie veľkonočného vajíčka boli ďalšími disciplínami pletenie z papiera a quilling. Nápaditosť a kreativita súťažiacich sa najviac prejavila v súťažnej disciplíne recyklácia odpadu. Z použitých PET fliaš, papiera a textilu vytvárali nápadité šperky, úžitkové a dekoračné predmety do domácnosti. S podujatím sme začali pred dvomi rokmi. Podujatie je každým rokom iné. Obdobie pandémie poznačilo aj tento ročník. Abilympiáda bola v tomto roku nesúťažná a konala sa ako sprievodné podujatie celoslovenského semináru *Bez bariér*, ktorý sme pripravili v spolupráci s Asociáciou kultúrnych organizácií a inštitúcií v dňoch 11. – 12. októbra 2021 v Michalovciach. Na podujatí sme privítali kolegov z jednotlivých osvetových zariadení v rámci Slovenska a realizátorov kultúrnych a vzdelávacích aktivít so znevýhodnenými skupinami obyvateľov a členov AKOI.

3. Detašované pracovisko – Sobrance

Detašované pracovisko v Sobranciach vzniklo 1. apríla 2005. Stredisko zastrešuje spoluprácu so 47 obcami vrátane mesta Sobrance. Špecifikom DP je geograficky zaujímavé umiestnenie v zóne Schengenského pohraničného priestoru, kde dochádza k stretu ukrajinskej a rusínskej kultúry so slovenskou.

V roku 2021 bola realizácia kultúrnych podujatí ovplyvnená epidemiologickou situáciou. Detašované pracovisko v Sobranciach pripravilo a zrealizovalo tieto podujatia:

67. *Hviezdoslavov Kubín* – okresná súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy 1. – 3. kategória. Do súťaže sa zapojilo 10 recitátorov. Súťaž sme zrealizovali formou videonahrávok, ktoré hodnotila odborná porota v priestoroch ZKCaH v Michalovciach.

Krásy prírody očami detí – výtvarná súťaž pre deti ZŠ v okrese Sobrance. Do súťaže sa zapojilo 32 detí.

Kronikársky balíček - pod názvom Kronikársky balíček sme zorganizovali vzdelávacie workshopy a poradenstvo pre starostov a kronikárov obcí Porúbka, Ostrov, Koromľa, Jenkovce a Pinkovce. Zamerané bolo na historické súvislosti písania kroník a právne predpisy, ktoré túto činnosť zastrešujú. Kronika uchováva podstatné informácie pre potreby súčasných a budúcich generácií, prispieva k rozvoju historického a kultúrno-spoločenského povedomia obyvateľov obce a k vhodnej prezentácii života obce.

Horňa v dejinách storočí - v auguste sme spolupracovali na spomienkovom stretnutí obyvateľov a rodákov obce Horňa okr. Sobrance pod názvom - Horňa v dejinách storočí. Do života sa uvádzali dve publikácie venované histórii obce. Ich prezentácia a požehnanie prebiehali v priateľskej atmosfére, sprevádzanej premietaním historických fotografií, spomínaním a spevom ľudových piesní v podaní Kristíny Paškovej a Alžbety Ďačkovej.

Slávnosti Mikroregiónu Borolo spojených s tradičným varením slivkového lekváru - medzi silné stránky nášho regiónu patria pretrvávajúce poľnohospodárske a ovocinárske tradície. Spravidla v každej rodine sa v jesennom období varí lekvár, len z rôznymi obmenami. Práve uchovávanie týchto zvykov a tradícií bolo hlavným cieľom Slávností Mikroregiónu Borolo spojených s tradičným varením slivkového lekváru, konaných 10. septembra v obci Ruskovce s finančnou podporou KSK. Účastníci mali možnosť oboznámiť sa s celým procesom varenia a aktívne sa zapojiť do jednotlivých fáz (príprava sliviek – zber, umývanie, vykôstkovanie, príprava medených kotlov, miešanie...). Viac hodinové varenie kvalitného lekváru sprevádzali rozhovory rovesníkov, medzigeneračné spomínanie a porovnávanie skúseností návštevníkov podujatia i zemplínske ľudové piesne nielen v podaní miestnych folklóristov. Súčasťou programu boli aj sprievodné aktivity:

Workshopy – základy pestovania a recepty na spracovávanie ovocia od našich predkov – medzigeneračná výmena skúseností

Škola varenia – aktívne oboznamovanie účastníkov podujatia s prípravou a varením rôznych dobrôt zo sliviek za účasti odborných lektorov a študentov zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Sobranciach (odbor kuchár/čaišník)

Infostánok – prezentácia prírodných, historických a kultúrnych špecifik 11 obcí mikroregiónu prostredníctvom publikácií, informačných letákov a súhrnného roll-up banneru.

Tvorivé dielne a animačné aktivity pre rodiny s deťmi – maľovanie na tvár, fotostena - čítanie s porozumením, pletenie vrkočov, omaľovánky a kreslenie kriedou na chodník.

Ulička remesiel – prezentácia tradičných remesiel - prácu s hlinou sprostredkoval Ján Kováč, praktické skúsenosti pri práci s kožou si účastníci osvojovali u Jána Ihnáta a drevené výrobky odprezentoval Juraj Kanaloš V kultúrnom programe účinkovali tri folklórne skupiny: mužská spevácka skupina Ruskovčane a Koňušaňe a folklórna skupina Mihaľovčan. Toto podujatie bolo v roku 2021 najväčším našim podujatím v tomto regióne.

Zvyšné aktivity detašovaného pracoviska vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu boli realizované v online priestore.

V rámci cyklu *Bezpečne na internete* sme spracovávali aktuálne témy zamerané na rozvoj digitálnych zručností a zvyšovanie povedomia o rizikách v online priestore. Obsahom

jednotlivých videopríspevkov boli tieto témy: ochrana osobných údajov na sociálnych sieťach, netiketa, špecifikácia rizík v online priestore, internetový slang, nakupovanie online, digitálna rovnováha pri návrate z online sveta do reality.

S rozšírením moderných technológií sa aj výrazná časť šikanovania presunula do virtuálneho prostredia. Nie je to niečo nové, je to len prejav, ktorý sa objavuje v inom priestore. *Kyberšikanovanie* je jedným z najčastejších negatívnych javov na internete. Pre agresorov je ľahšie ubližovať niekomu, komu sa nemusia pozeráť priamo do očí, menej vnímajú emócie a zranenie obete, menej si uvedomujú závažnosť svojho konania a zodpovednosť zaň. Základné typy a zásady ochrany kyberšikanany sme ponúkli v dvoch videopríspevkoch.

Európsky deň tiesňového čísla 112 – informačný príspevok o podmienkach správneho používania telefónneho čísla slúžiaceho na privolanie zložiek integrovaného záchranného systému v prípade potreby.

V dôsledku pandemických opatrení sme boli často sociálne izolovaní, mali sme obmedzenú komunikáciu, trávili sme veľa času v domácnostiach, respektíve v bublinách, ktoré sme si vytvorili. Zmätok a neistota z vystavenia krízovej situácii, ktorú sme dobre nepoznali, sa odzrkadlila v našom bežnom fungovaní a vzťahoch. Množili sa konflikty a neschopnosť zvládať emócie. Tomu, ako zlepšiť medziľudské vzťahy vďaka komunikačným typom, sme sa venovali vo videopríspevku pod názvom *Ponorka v bubline*.

Deň Zeme je ekologicky motivovaný sviatok, ktorý dáva ľuďom príležitosť na krajšiu a hlavne zdravšiu budúcnosť. K napĺňaniu myšlienky o dôležitosti ochrany prírody, ale aj jej aktívneho poznávania, sme tento rok prispeli príspevkom obsahujúcim fotografie prírodných špecifik v okresoch Michalovce a Sobrance (Zemplínska šírava, park so vzácnymi drevinami v obci Tibava, travertínové jazero v Beňatine, Morské oko, Vinianske jazero a Lesnícky chodník Sobranecké kúpele). Použité snímky sme doplnili ekologickými zásadami, ktoré je potrebné dodržiavať pri pobyte v prírode.

4. FS Zemplín a DFS Zemplínik

Pre FS Zemplín a DFS Zemplínik bol celý rok 2021 pre obe telesá náročný. Aj tento rok sa striedala dištančná výučba s prezenčnou. Pár vecí, aj napriek pandemickej situácii sa nám ale podarilo uskutočniť.

Prvým úspechom bolo pre DFS Zemplínik vydanie prvého detského hudobného nosiča, pod názvom *„Rečňovanki i špivanočki našo“*. Bolo vydané v máji 2021, pod umeleckým dohľadom Milana Hviždáka, ktorý tieto vyčítanky a piesne v minulosti zozbieral. Aj keď nácviky prebiehali väčšiu časť distančnou formou, podarilo sa pripraviť program a zrealizovať program a zrealizovať záverečný koncert všetkých zložiek detského folklórneho súboru. Vzhľadom na pandemickú situáciu v mesiaci júni sa koncerty uskutočnili na Námestí osloboditeľov – v centre pešej zóny po dva dni.

Pre *FS Zemplín* sa celý rok niesol v znamení príprav nového celovečerného programu KORENE. Na tomto veľkolepom programe sa začalo pracovať už predchádzajúci rok. V máji

bol odpremierovaný nový videoklip s rovnomerným názvom KORENE, ktoré sa na YouTube kanáli môže pýšiť 1,6 mil. zhladnutí. Premiéra programu KORENE bola naplánovaná na 25 septembra 2021. Pre pozitívitu členov súboru program nebol od prezentovaný a nepodarilo sa ho od prezentovať ani v dvoch náhradných termínoch do konca roka. Uvoľnenie opatrení počas leta umožnilo folklórnemu súboru zrealizovať niekoľko vystúpení. V najvýhodnejšej obci Slovenska a to Nová Sedlica, s FS Lúčnica na amfiteátri na Zemplínskej šírave. Ďalej to boli: 61.Zemplínske slávnosti, Slávnosti v obci Moravany, Dubnický folklórny festival v Dubnici nad Váhom. Najvýznamnejšie vystúpenie pre naše teleso bolo účinkovanie na odovzdávaní cien Slovenka roka, ktoré bolo online vysielané RTVS. Aj napriek sťaženému celoročnému fungovaniu smerujú všetky sily v obidvoch súboroch k príprave jubilejných premiérových programov k 50. výročiu DFS Zemplínik a 65. výročiu FS Zemplín, ktoré oslávia v roku 2022.

II. Regionálna činnosť

1. Metodická činnosť

Metodická pomoc v Zemplínskom kultúrnom centre mala v uplynulom roku prevažne individuálny charakter a bola určená predstaviteľom samospráv a zástupcom záujmových združení i folklórnych zoskupení. Poradenstvo a konzultácie boli zamerané na podmienky pri realizácii kultúrnych i vzdelávacích aktivít a prípadné prepracovanie konceptu jednotlivých podujatí, pomoci pri príprave projektov (Fond na podporu umenia, Ministerstvo kultúry SR, KSK, mesto Michalovce a iné), tvorbe programov a poskytnutia databázy subjektov TLK. Metodická pomoc bola poskytnutá len v obmedzenom množstve, lebo mala priamu súvislosť s pozastavením kultúrneho života.

Odborní pracovníci hvezdárne sa v tomto roku zúčastnili na festivale astronomických filmov „Astrofilm“ v októbri v Piešťanoch. Pre dlhodobú PN vedúcej krúžku, členovia pripravený krátky film pod názvom „Život vo vesmíre“ na Astrofilme neodprezentovali. V súlade s krajskou pôsobnosťou nášho zariadenia sme v júni a v októbri 2021 pripravili dve porady odborných pracovníkov astronomických úsekov kultúrnych zariadení KSK. Na týchto stretnutiach v Trebišove a v Michalovciach sa pracovníci navzájom informovali o svojich pracovných výsledkoch za uplynulý rok, o plánoch hlavných podujatí na aktuálny rok, ich napĺňaní a o vzájomnej spolupráci v ďalšom období.

Pracovníci hvezdárne sa zúčastnili odbornej diskusie pobočky Slovenskej astronomickej spoločnosti Slovenskej akadémie vied v Prešove. Pracovníci hvezdárne i v roku 2021 pripravili nové prezentácie a programy, ktorými sa obohatila ponuka pre návštevníkov: Vulkanická činnosť v slnečnej sústave, Vozidlá vo vesmíre, Kozmická turistika, Cesta svetla. Členovia astronomického krúžku pre dospelých - Astroklub, sa v tomto roku kvôli pandemickým opatreniam stretli iba raz.

2. Spolupráca s inými kultúrnymi zariadeniami, rôznymi inštitúciami

Spolupráca s rôznymi inštitúciami a subjektmi prebiehala aj v roku 2021 aj napriek obmedzeniam . Aktívne sme spolupracovali s týmito partnermi :

- Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Michalovciach ,
- Liga proti rakovine,
- Denné stacionáre a denné centra pre seniorov
- Domovy sociálnych služieb a centra sociálnych služieb ,
- Integra o.z.
- Národné koordinačné centrum pre riešenie problematiky násilia na deťoch
- Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety Michalovce
- Materské a základné školy v okrese Michalovce a Sobrance
- Stredné školy v okrese Michalovce a Sobrance
- Základné umelecké školy
- Dom Matice slovenskej v Michalovciach
- OZ Zemplínski heligonkári
- OZ Podoby Zemplína

3. Cezhraničná a medzinárodná spolupráca

Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v Michalovciach má podpísanú dohodu o spolupráci so Zakarpatským inštitútom v Užhorode a Mukačevským pedagogickým inštitútom. Spolupráca spočíva najmä v organizovaní výtvarných plenérov a výmene umeleckých kolektívov a jednotlivcov. Pokračuje aj spolupráca so Všeobecnou školou s vyučovacím jazykom slovenským v Maďarsku (Szátoráljaújhély).

Vzhľadom na celkovú situáciu v súvislosti s celosvetovou pandémiou COVID-19, nebola v roku 2021 zrealizovaná žiadna medzinárodná spolupráca ani účasť na medzinárodných aktivitách a podujatiach.

3.3 Vyhodnotenie plnenia odbornej činnosti - on-line aktivity

Rok 2021 bol podobne ako ten predchádzajúci poznačený pandémiou koronavírusu. To spôsobilo, že mnoho našich podujatí bolo potrebné prispôbiť vzniknutej situácii a presunúť do online priestoru. Išlo o súťaže, výstavy, tvorivé dielne, vzdelávacie a preventívne aktivity a príspevky z oblasti tradičnej ľudovej kultúry. V alternatívnej podobe sa tak muselo uskutočniť okresné, regionálne a krajské kolo 67.ročníka Hviezdoslavovho Kubína, krajská súťaž Sárova Bystrica, regionálna súťaž detí v speve ľudových piesní Ej Zalužicki poľo, ako aj vyhodnotenie literárnej súťaže Zemplínske pero. Niekoľko autorských výstav sa nám počas

uvoľnenia opatrení podarilo uskutočniť v klasickej podobe, časť plánovaných výstav sme presunuli do tzv. virtuálnej galérie a to v podobe videoprezentácií. Išlo o:

Martina Králiková- Michalovce v pohybe

Miroslav Potoma- Rozprávka s umením

Ján Kolesár- Kolesaroviny

História miestneho odboru Matice slovenskej v Michalovciach

Čas Vianoc v našej galérii

V tomto formáte boli prezentované aj diela autorov, ktorí sa zapojili do regionálnej súťaže Amfo a Tvorba/ Výtvarné spektrum.

Cyklom BEZPEČNE NA INTERNETE sme sa dotkli tém, ktorými sme upozornili na nástrahy vyplývajúce z používania internetu a priniesli sme rady ako správne a bezpečne fungovať v online svete. Išlo o témy:

Ponorka v bubline,

Internetový slang,

Nakupovanie online,

Z online sveta do reality I.-III.,

Deň pre bezpečnejší internet,

Netiketa,

Kyberšikana I,II

V cykle Tradícia na tanieri sme prostredníctvom videoprezentácií predstavili recepty tradičných jedál:

Šúľance s kyslou kapustou

Ryžový nákyp

Pečeňová plnka

Domáce šišky

Zemiakové placky

Ďalším cyklom bolo Pohutorme sebe..., v ktorom sme prostredníctvom kvízov otestovali ako dobre poznáme najpoužívanejšie slová zemplínskeho nárečia. V rámci TLK bol pripravený videopríspevok z tradičnej veľkonočnej olievačky.

Nielen pre tých, ktorí museli v dôsledku pandémie stráviť svoje dni doma bol venovaný cyklus pre tvorivé ruky, v ktorom sme predstavili výrobu vareškových a handrových bábik, závesnú dekoráciu z vrbového prútia a tvorivé dielne s témou-Zdobenie veľkonočných medovníkov, Zdobenie veľkonočných kraslíc a Enkaustika.

V roku 2021 oslavovalo výročie mnoho osobností z blízkeho i širšieho okolia. Vo videoprezentáciách sme zaspomínali na pedagóga, spisovateľa a výtvarníka Mgr. Júliusa Knappa, na Gilu Fatranovú a na jej boj o prežitie počas II. sv. vojny, na sté výročie narodenia prvej rómskej spisovateľky Eleny Lackovej a na Mons. Františka Jozefa Fugu, okrem iného tretieho predsedu Zahraničnej Matice slovenskej. K okrúhlym narodeninám sme prostredníctvom príspevku zablahožehali Jozefovi Puškášovi, prozaikovi, esejistovi a scenáristovi. Zo svetových osobností sme si pripomenuli Danteho Alighieri a W.A.Mozarta. Príspevkom Poznáte Ruskú Bystrú a jej skvost sme upozornili na jedinečný drevený kostolík

a jeho 13 výročie zápisu do Zoznamu UNESCO. Svoje výročie oslavovala i budova, v ktorej už niekoľko rokov sídli naša organizácia. Vo videu, 110. výročie postavenia budovy - ZKCaH Michalovce, mala verejnosť možnosť dozvedieť sa nielen históriu tejto budovy, ale aj nazrieť za jej dvere. Pozornosť sme venovali aj Svetovému dňu vtáctva a Dňu Zeme.

V predvianočnom období sme každoročne žili prezentáciou zvykov a tradícií. Už druhý rok to bolo iné. Opatrenia zavedené v súvislosti s celosvetovou pandémiou obmedzili realizáciu kultúrnych podujatí. Stúpila atraktivita a popularita sociálnych sietí. Takže sme našim priaznivcom ponúkli koledy, hovorené vinše a želania hojnosti spojené so zvestovaním radosti z narodenia Božieho Syna v podobe cyklu videopríspevkov - Koľedovaňe a vinčovaňe, chodzeňe z hvizdou...Koľedovali a vinšovali folklórne skupiny Bežovčanky, Pajtaški z Lekároviec, Sobrančanky a mužské spevácke skupiny Užan z Lekároviec, Ruskovčaňe, Koňušaňe a Biňatinski chlopci.

Vysunuté pracovisko Hvezdáreň prinášalo v roku 2021 rôzne aktivity pre deti, mládež i dospelých návštevníkov. Išlo o aktivity na našej web stránke www.hvezdaren-mi.sk, profile na Facebooku a na kanáli Youtube. Ponuka bola pestrá: súťaže a kvízy z astronómie a kozmonautiky, hádanky a testy z geografie, videá, vystrihovačky pre menšie deti, pracovné listy z geografie pre žiakov ZŠ a ďalšie.

Prvou aktivitou v on-line priestore bola virtuálna výstava výtvarných prác z regionálneho kola súťaže Vesmír očami detí 2021. Postupne sme uverejnili na FB všetky práce v piatich kategóriách

Jednou z našich väčších seriálových aktivít na webe sa stali videá VIDEOPOKUSY Z FYZIKY, ktoré slúžili na vysvetlenie zaujímavých javov vo fyzike pre žiakov ZŠ a SŠ. V tomto seriáli videí sme pripravili:

Optika (2. časť) – o zobrazovaní rovinnými zrkadlami, o odraze a rozptyle svetla

Optika (3. časť) – o zobrazovaní pomocou guľového dutého aj vypuklého zrkadla a o chode lúčov pri odraze od tohto typu zrkadiel

Optika (4. časť) – štvrtá časť optiky ukazuje chod lúčov a zobrazovanie oboma druhmi šošoviek – spojok i rozptyliek

Optika (5. časť) – piata časť optiky ukazuje jeden z optických prístrojov - ľudské oko, zobrazovanie predmetov okom a chyby oka a ich korekcie

Ďalším seriálom je ASTRONÓMIA NA DIAĽKU, v ktorom uverejňujeme astronomické videá a vystrihovačky pre menšie deti:

Video „Svetlo a tieň“ o šírení svetla, o svetle a tieni, zatmeniach Slnka a Mesiaca a o fázach Mesiaca

Video “Pohyby oblohy 2.” informuje všeobecne o vzájomných konjunkciách planét a konkrétne o tej poslednej z 21.12.2020 - tesnej konjunkcii Jupitera a Saturna

Vystrihovačka „Astronóm“

Vystrihovačka „Výška Polárky“

Video “Pohyby oblohy 1.” ukazuje pohyb oblohy, pohyb planét po oblohe a vysvetľuje tzv. aspekty planét – vzájomné polohy Slnka, Zeme a planét

Pre žiakov ZŠ sme pripravili materiály nazvané Pracovné listy pre žiakov ZŠ – geografia, ktoré sa týkajú Zeme ako planéty a jej Mesiaca, Slnka a planét slnečnej sústavy:

Slnko

Geografické rébusy – 3. časť

Galaxie, hviezdy

Obrázková súťaž „Čo je to?“ je jednoduchou súťažou pre všetkých návštevníkov web-stránky aj FB, ktorí majú uhádnuť, čo sa nachádza na obrázku a o týždeň sa môžu pozrieť na správnu odpoveď po kliknutí na obrázok a pribudne ďalší, nový. Publikovali sme tu 26 obrázkových hádaniek.

Z geografie tu máme ešte jeden „seriál“ a to ZEMEPISNÉ HÁDANKY s ktorými sa môžu popasovať nielen žiaci ZŠ a SŠ, ale i dospelí. Uverejnili sme 8 takýchto hádaniek, kde mali podľa rôznych symbolov hádať európsky štát, alebo hľadať chybu na mapách a obrázkoch súvisiacich s našou Zemou a odpovedať aj na iné otázky zo zemepisu:

Obrázková zemepisná hádanka - Turecko

Hľadajte chybu - 4. časť

„Zemepisné jedlá“

Obrázková zemepisná hádanka - Nový Zéland

Hľadajte chybu - 3. časť

Čo je to? Kde je to? – 2 . časť

Obrázková zemepisná hádanka - Japonsko

Čo je to? Kde je to? – 1 . časť

Dlhodobú časť našej on-line produkcie predstavujú súťaže z astronómie a kozmonautiky vo forme kvízov, ale i obrázkov s otázkami pre mladých i starších, ktorú sme nazvali UROBTE SI KVÍZIK. V tejto časti sa nám podarilo zverejniť až 12 pokračovaní:

Kozmické telesá a objekty

Kozmonauti

Zvláštne názvy kozmických objektov – 2. časť

Astronomické a meteorologické javy

Mesiac

Kométy

Čo viete o hviezdach?

Mars

Galaxie

Asteroidy

Slnko

Meteory a meteority

Všetky online príspevky boli odprezentované na web stránke, Facebookovej stránke organizácie ZKCaH, ako aj na YouTube kanáli. Možno skonštatovať, že aktivity v online priestore mali úspech nielen medzi stálymi sledovateľmi, ale prispeli aj k zvýšeniu nových odberateľov na našich sociálnych sieťach.

4 Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti

4.1 Rozpočtové hospodárenie

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť /čerpanie k 31.12
Bežný transfer	406144,00	426787,00	359583,87
Kapitálový transfer	0	4000,00	3975,36
Spolu	406144,00	430787,00	363559,23

Príjmy celkom	Výdavky celkom
413733,31	443223,78

Príjmy celkom	Transfer od zriaďovateľa	Granty a transfery	Príjmy z prenájmu	Iné nedaňové príjmy	Zostatok prostriedkov z predch. rokov
413733,31	363559,23	10622,68	9011,79	30539,61	45453,06

Výdavky celkom	Mzdy, platy a OOV	Odvody	Tovary a služby	Bežné transfery	Kurzové rozdiely
443223,78	218228,00	77643,00	147352,78	359583,87	

Výdavky celkom	Výdavky na prevádzku	Výdavky na činnosť
443223,78	390836,22	52387,56

4.2 Správa majetku

V roku 2021 Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v oblasti investičnej činnosti zrealizovalo z prostriedkov VÚC a z vlastných prostriedkov opravu havarijnej časti strechy v celkovej sume 15084,00 eur . V rámci revízií sa vykonala odborná prehliadka kotolne, plynu a elektriny v sume 1585,00 eur, revízia hasiacich prístrojov a komínov vo výške 405,94. Na pracovisku hvezdárne sa v pravidelnom období vykonávala odborná prehliadka výťahu v celkovej sume 1161,84 eur a v rámci údržby sa tiež zrealizovalo vyčistenie sklenenej strechy v sume 230,00 eur. Z dôvodu potreby opravy a servisu áut ZKCaH na danú oblasť použilo z vlastného rozpočtu sumu 885,20 eur. Aj v roku 2021 sme v rámci kapitálových výdavkov z rozpočtu VÚC investovali do výpočtovej techniky pričom tentoraz išlo o zakúpenie notebooku v sume 1977,36 eur a tlačiarne s príslušenstvom v sume 1998,00 eur. V rámci revitalizácie galérie - interiérového vybavenia, sme zakúpili stoličky z rozpočtu VÚC v sume 3708,00 eur. Pre Folklórny súbor Zemplín sme vyčlenili sumu vo výške 2540,00 eur, za ktorú sa zakúpil šijací stroj v sume 830,00 a 1710,00 eur sa zainvestovalo do krojového vybavenia.

1. Opravy a údržba

Celkový objem financií	Poznámka
19351,98	

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie opravy a údržby

Názov akcie	Realizované práce	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka
Oprava havarijnej časti strechy	práce spojené s opravou	15084,00	41 72g	
Revízia hasiacich prístrojov	revízia	224,74	72g	
Revízia komínov	revízia	181,20	72g	
Revízia elektrických zariadení	revízia	1500,00	72g	
Revízia kotlov	revízia	85,00	72g	
Odborná prehliadka výťahu	revízia	1161,84	72g	

2. Investície: Rekonštrukcie, novostavby

Názov akcie	Termín realizácie celej investičnej akcie (začiatok – koniec)	Realizované práce v danom roku	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka

3. Prehľad o aktuálnych nájomných zmluvách

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Nájomník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška získaných prostriedkov z nájmu (vrátane služieb spojených s nájmom) za rok 2021
Budova ZKCaH, Gorkého 1 - Nechtové súdio	Valentína Dlužaninová	29.2.2016 - neurčitá	1653,00
Budova ZKCaH, Gorkého 1 – Kancelária advokáta	Mgr. Miroslava Pyšniaková	6.5.2016 – neurčitá	1531,00
Budova ZKCaH, Gorkého 1 – Kancelária redakcie Korzár	Petit Press, a.s divízia východ	22.7.2013 - neurčitá	3462,00
Budova ZKCaH, Gorkého 1 – Kaviareň	Ľudmila Kočanová	15.4.2013- neurčitá	3575,40
Budova ZKCaH, Gorkého 1 - Záložňa	INBOX, s.r.o.	1.1.2007 - neurčitá	5058,48
Budova ZKCaH, Gorkého 1 - Kancelária advokáta	JUDr. Marián Lenhard	30.12.2005 - neurčitá	1717,10

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) v roku 2021
---------------------------------------	-------------------------	----------------------------------	--

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájomom) v roku 2021
Folklorný súbor Zemplín Michalovce Štefániková 1285	Mesto Michalovce	8.2.2008- neurčito	1973,80
Detušované pracovisko Sobrance Námestie slobody 3	Marta Kupcová	27.2.2014-31.12.2022	1200,00

4.3 Projektová úspešnosť

PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ									
Názov projektu	Cieľ projektu - stručne	Finančný zdroj, program, podprogram	Skutočné náklady projektu					Termín realizácie	Poznámka
			Získaná dotácia	Zdroje z KSK	Vlastné zdroje	Ostatné	Spolu		
Korene		FPU 72c 040200	11000,00 v roku 2020 použitá 5891,00 v roku 2021	3379,84			9270,84	2019-2021	2236,00 čerpané v roku 2020 2873,00 vrátené
A na Jana na Janička.		FPU 72c 040200	2 000,00 1400,00 - použitá	0,00			1400,00	30.06.2022	Projekt pokračuje aj v roku 2022
CESTA K TALENTU - neformálne vzdelávacie aktivity a TD v oblasti neprofesion álneho umenia a TLK		FPU 72c 040200	5 000,00	290,40			5215,25	31.12.2021	75,15 vrátené
Viva il canto -Cantiamo Insieme - krajská súťaž		FPU 72c 040200	2 800,00	320,20			1456,20	30.10.2021	1664,00 vrátené
Umenie- tradície – inšpirácie- tvorivé dielne		FPU 72c 040200	5000,00	450,14			4285,37	2020-jún 2021	1164,77 vrátené
61. Zemplínske slávnosti		FPU 72c 040200	3 500,00	202,50			1802,50	30.09.2021	1900,00 vrátené
Spracovanie krojových súčastí s horehronsk ou a myjavskou výšivkou		Mesto Michalovce 11H 040200	400,00				400,00	Marec-jún 2021	
Hviezdoslav ov Kubín- okresná/reg ionálna súťaž		NOC 111 040200	1 500,00				1 100,00	07.-08.06. a 10.06.202 1	400,00 vrátené
AMFO- okresná/reg		NOC 111	270,00				0,00	21.04.2021	vrátené

ionálna súťaž		040200							
TVORBA-okresná/reg ionálna súťaž		NOC 111 040200	290,00				0,00	24.03.2021	vrátené
Cantiamo Insieme-krajská súťaž-Viva il canto		NOC 111 040200	200,00				200,00	04.09.2021	

Zdroj: Interný zdroj 2019 - 2021

V roku 2021 naše zariadenie využilo dotačnú schému Ministerstva kultúry SR , Fondu na podporu umenia, Národného osvetového centra v Bratislave a mesta Michalovce . Bolo podaných 13 projektov a schválených bolo 8 projektov. Zameranie projektov sa týkalo realizácie krajských súťaží, folklórnych festivalov, tvorivých dielní- TĽK a ZUČ a po prvý krát bolo možné požiadať o dotáciu na realizáciu okresných a regionálnych súťažných i nesúťažných prehliadok na Národné osvetové centrum v Bratislave. Časť projektov bola nasmerovaná na podporu znevýhodnených skupín obyvateľstva. FS Zemplín žiadal o finančnú podporu z dotačnej schémy mesta Michalovce.

Situácia súvisiaca s pandémiou sa podpísala aj v tejto oblasti. Zrealizovať sa nám podarilo iba 8 projektov : Cantiamo Insieme – krajská súťažná prehliadka speváckych zborov dospelých, 67. Hviezdoslavov Kubín – okresná a krajská prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, 61. Zemplínske slávnosti – folklórny festival, Tvorba/ Výtvarné spektrum – regionálna súťaž a výstava neprofesionálnej výtvarnej tvorby a Amfo – regionálna súťaž a výstava amatérskych fotografov. Podarilo sa dokončiť tvorivé dielne z cyklu – Umenie, Tradície, Inšpirácie z minulého roka. Išlo o 7 tvorivých dielní pre záujemcov o vizuálne umenie, heligónku, zborový spev, ochotnícke divadlo a remeslá. Tvorivé dielne z cyklu Cesta k talentu boli určené na ďalšie vzdelávanie výtvarníkov a fotografov, dirigentov speváckych zborov, postupujúcich recitátorov a moderátorov, deti denného letného tábora Zoskáčik a letných škôl v regióne, členom folklórnych skupín a priaznivcom TĽK a remesiel. Časť finančných

prostriedkov bolo vrátených z dôvodu pandemických opatrení – uskutočnili sme oproti plánu menej aktivít, v menších skupinách.

5 Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

Evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách v roku 2021 bol 24, z toho bolo 19 žien. Na kratší pracovný čas sme z celkového počtu zamestnancov zamestnávali 3, z toho žien bolo 3. Okrem uvedeného počtu zamestnancov boli v roku 2021 na materskej alebo rodičovskej dovolenke 2 zamestnanci, z toho 2 ženy. Osôb, ktoré zabezpečovali kultúrno-osvetovú činnosť pre ZKCaH na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru bolo 10.

Aj v roku 2021 ZKCaH využila možnosť spolupracovať s ÚPSVaR Michalovce a na základe dohody o organizovaní aktívnej činnosti formou dobrovoľníckej služby vykonával túto činnosť 1 UoZ ako dozor v galérii.

Stav k 31.12.

Pracovná pozícia – názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok (v %)	Počet ľudí – fyzický stav	Obsadená v roku 2021 (áno/nie)	Pozn.
Riaditeľka	100%	1	nie	Od 01.01.2021 pozícia nie je obsadená; poverená riadením do obsadenia výberovým konaním
Kultúrno-osvetová činnosť KOČ – práca s talentom – samostatný odborný pracovník	100%	5	áno	
KOČ – vzdelávanie – samostatný odborný pracovník	100%	3	Áno	
Útvar ekonomiky, hospodárstva a prevádzky – ekonóm	100%	1	Áno	
Útvar ekonomiky, hospodárstva a prevádzky – referent PaM, registratúra	100%	1	áno	Pozícia obsadená od 17.05.2021
Útvar ekonomiky, hospodárstva a prevádzky – referent pre média	100%	1	áno	Zástup počas MD
Útvar ekonomiky, hospodárstva a prevádzky – vodič, údržbár	100%	1	Áno	
Útvar ekonomiky, hospodárstva a prevádzky – upratovačka	73,33%	1	Áno	Zástup počas DPN
FSZ- organizačný pracovník	100%	1	Áno	
FSZ – krojárka	100%	1	Áno	
FSZ – upratovačka	100%	1	áno	
Detasované pracovisko SO – práca s talentom – samostatný odborný pracovník	100%	1	áno	
DP SO – vzdelávanie – samostatný odborný pracovník	100%	1	Áno	
Pracovisko Hvezdáreň – astronóm – samostatný odborný pracovník	100%	2	Áno	

Pracovná pozícia – názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok (v %)	Počet ľudí – fyzický stav	Obsadená v roku 2021 (áno/nie)	Pozn.
Pracovisko Hvezdáreň – lektor astronómie – samostatný odborný pracovník	100%	1	áno	
Pracovisko Hvezdáreň – lektor environmentalistiky – samostatný odborný pracovník	100%	1	áno	Zástup počas MD
Pracovisko Hvezdáreň – upratovačka	50%	1	áno	

Pohyb zamestnancov

		Pozn.
Počet zamestnancov k 1.1. (prepočítaný stav)	21,2	
Počet zamestnancov k 31.12. (prepočítaný stav)	23,7	
Počet novoprijatých	2	1 na zástup počas DPN
Počet tých, čo odišli	0	

5.1 Vzdelávanie zamestnancov

Tento pandemický rok sme využili na intenzívnejšie vzdelávanie samotných odborných zamestnancov Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne vo všetkých oblastiach.

Organizátor:

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny BA, Územný obvod koordinácie MI

Téma:

Implementácia Národného programu - Podpora ochrany detí pred násilím a plnením cieľov Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím

Podtémy:

Dlhodobé následky sexuálneho zneužívania, Znižovanie dopadu traumy

Terapeutické metódy a postupy,

Bezpečná škola – model ochrany detí pred násilím

Analýza, rozbor a skúseností so sociálno – patologickými javmi v prostredí ZŠ a SŠ počas prvej a druhej vlny COVID 19 v meste Michalovce, Sobrance a Strážske

Ochrana detí pred násilím – multidisciplinárna spolupráca v praxi

Zhodnotenie potrieb vzhľadom k aktuálnemu stavu v oblasti sociálno-patologických javov v školskom prostredí a možnosti koordinácie preventívno – osvetových aktivít na šk. r. 2021/2022

Práca s problémovou rodinou

Rovesnícke násilie

Organizátor:

Národné osvetové centrum Bratislava

Témy:

Kronikársky webinár 1 – 3

Gamifikácia v oblasti kultúry

Vzdelávací program na rozvoj odborných zručností pracovníkov sociálnej prevencie – sociálno-psychologický výcvik

Úlohy a možnosti kultúrneho a kreatívneho priemyslu v rozvoji lokality

Kultúra v kraji – výzvy a možnosti rozvoja

Kultúrna pedagogika a kultúrna identita

Organizátor:

Asociácia kultúrno osvetových inštitúcií

Témy:

Odborný seminár Bez bariér - realizácia kultúrnych a vzdelávacích aktivít so znevýhodnených skupinami obyvateľstva

Trénovanie pamäte

Digitálny marketing pre kultúrno – osvetové inštitúcie

Organizátor:

Asociácia inštitúcií vzdelávania dospelých v SR

Téma:

Regionálny okrúhly stôl k vzdelávaniu dospelých Košického kraja

Organizátor:

Osobný údaj

GDPR - ochrana osobných údajov v praxi

Organizátor:

Košický samosprávny kraj – odbor kultúry

Téma: Problematika pracovno – právnych vzťahov v kultúrnych organizáciách so zameraním na agendu organizačných štruktúr a pracovných zmlúv

Organizátor:

Asociácia správcov registratúry

Téma: Moderná správa registratúry II

Organizátor:

Košický inštitút celoživotného vzdelávania Košice

Téma: Mzdová účtovníčkana prelome rokov 2021/2022

Téma: Ročné zúčtovanie dane za rok 2021 a legislatívne zmeny 2022

6 Marketing a propagácia

Propagačné aktivity

Najvýznamnejšie propagačné aktivity	(počet a stručný popis)
Tlačené výstupy	bulletiny k súťažiam, prehliadkam a výstavam 21 x odborných článkov v časopisoch Kozmos a Quark 16 x Denník N – reportáž o práci hvezdárne a z pozorovania 1 x Pozvánky na podujatia v novinách: Michalovčan, Noviny Zemplína 25x
Sociálne médiá	- webová stránka - Facebook - Instagram - YouTube

Výnimočné výstupy v rozhlase, TV	RTVS – 2 x Medailón Dr. Z. Komáreka, Slovenka roka TV MISTRAL – 23 reportáží
Iné	Prezentačné videá z projektov, krajských súťaží, letných táborov, tvorivých dielní, Video k 110. Výročiu postavenia budovy, video o zlúčení organizácií a činnosti, videoklip KORENE Elektronicky Newsletter mesta Michalovce – uvádza všetky aktivity pre verejnosť

7 Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok 2022

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2022	Komentár
Mládež spieva 2022	krajská súťažná prehliadka speváckych zborov detí a mládeže
68. Hviezdoslavov Kubín	krajská súťažná prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, DP a DRK
EKO –ART /Výstava	Výstava neprofesionálnych výtvarníkov a fotografov s medzinárodnou účasťou
ZOSKÁČIK	denný letný tábor so zameraním na tradičnú ľudovú kultúru, záujmovo-umeleckú činnosť a prosociálnu výchovu
KONTAKT	krajská súťažná prehliadka autorskej populárnej hudby
Abilympiáda	5. ročník súťažnej prehliadky pracovných schopností a zručností zdravotne postihnutých
Zemplínska heligónka	7.ročník nesúťažnej prehliadky heligonkárov s medzinárodnou účasťou
62. Zemplínske slávnosti	nadregionálny festival tradičnej ľudovej kultúry
Slávnosti zborového spevu	26.ročník regionálnej prehliadky cirkevných speváckych zborov
Jánske ohne nad Šíravou	TOP podujatie Terra Incognita
50. výročie detského folklórneho súboru ZEMPLÍNÍK	premiérový program k výročiu
KORENE – FS Zemplín a ICONITO	premiérový program projektu
65. výročie FS Zemplín	premiérový program k výročiu
Cesta Slnecnou sústavou a súhvezdiami	podujatie pre deti a ich rodičov v lesoparku Hrádok
Letný astronomický tábor Letné astronomické praktikum	príprava programu pre deti a mládež počas prázdnin
Tematické podujatia – medzinárodné a celoštátne	Svetový kozmický týždeň Európske Solárne dni Týždeň vedy a techniky na Slovensku Celoštátny slnečný seminár
Pozorovanie čiastočného zatmenia Slnka pre verejnosť (25.10.2022)	pozorovanie zatmenia Slnka ďalekohľadom so slnečným filtrom jediné tohtoročné u nás pozorovateľné zatmenie Slnka pre verejnosť
Rozšírenie marketingu a propagácie činnosti hvezdárne	realizovať novú formu propagácie hvezdárne - predaj meteoritov návštevníkom
Prednáška „Z čoho sa skladá svet?“ - pre verejnosť a pre školské kolektívy	nová prednáška s prezentáciou na aktuálnu tému - teória štandardného modelu častíc a ich interakcií

Prílohy:

Tabuľkový prehľad aktivít k vyhodnoteniu plnenia úloh na úseku odbornej činnosti (ku kapitole 3.2.)

Fotodokumentácia

KULT